ЭНЕРГЕТИКА ИНШООТЛАРИГА

ГРЭСлар буғ генераторларидаги блокларнинг иш фаолияти бироз бузилса, қозонларнинг ишлаб чиқариш қуввати ўз-ўзидан пасайиб кетади. Шундан кейин, қозонни яна қайта ишга тушириш учун инженер-техниклар жуда кўп вақт ва ёқилғи сарф қиладилар.

Электр тармоқлари ишини ташкил қилиш ва улардан фойдаланиш Бутуниттифоқ трестининг ходимлари бундай камчиликка барҳам бериш мақсадида янгича автоматик системани кашф қилдилар. Бу метод туфайли, ишлаб чиқаришга халал бермаган ҳолда, блокларнинг ишлари тезда тикланади. Янгича автоматик система ўртача ГРЭСларда қўлланилганда, йилига минг тонналаб ёқилғини тежаб қолиш имкониятини беради.

Бутуниттифоқ трестининг Тошкент бўлими мутахассислари Тошкент ГРЭСи қозонларида ана шу методни жорий қилишни ниҳоясига етказдилар. Ҳозир барча техника воситаларини синовдан ўтказиш ишлари олиб борилмоқда.

ОЛИМАНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Абу Райҳон Беруний номли Шарқшунослик институти илмий совет йиғилишида Тошкент Давлат университети шарқ факультетининг ўқитувчиси Ольга Семёновна Полинова «Ҳозирги замон ҳинд романларида реализмнинг шаклланиши масалаларига доир» диссертациясини муваффақиятли ёқлади.

Филология фанлари доктори профессор Е. Челишев, филология фанлари кандидати Н. Муҳамедов ва бошқалар олиманинг ишига муносиб баҳо бердилар.

Тошкент ва Деҳли университетларининг профессори Қамар Раис, илмий совет кенгашида бу диссертация фанга қўшилган ҳисса бўлиши билан бирга Ҳиндистон ва СССР халқларининг дўстлиги ва маданий алоқаларининг мустаҳкамланишига хизмат қилишини айтди.

Илғорлар тажрибаси оммалашмоқда

> «Беш йилликнинг энг асосий вазифасини амалга оширмоқ учун: меҳнатни илмий ташкил қилишни бутун чоралар билан жорий этиш, меҳнатга ҳақ тўлаш, ходимларни моддий ва маънавий рағбатлантириш формалари ҳамда системасини такомиллаштириш зарур».
>
> (КПСС XXIV съезди Директиваларидан).

Ҳамза район меҳнаткашлари ҳам КПСС XXIV съезди қарорларини изчиллик билан амалга оширмоқдалар. Район партия комитетининг мажлислар залида бўлиб ўтган назарий конференция илғорлар тажрибасини ҳамда меҳнатни илмий асосда ташкил этишни район саноат корхоналари ўртасида пропаганда қилишга бағишланди.

Район партия комитетининг секретари С. У. Муҳаммаджонова кириш сўзи билан конференцияни очди.

Конференция қатнашчилари райондаги йирик саноат корхоналари раҳбар ходимлари ва мутахассисларининг меҳнатни илмий асосда ташкил этиш планлари қандай амалга оширилаётгани, рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини жорий этишни ташкил этиш, лойиҳалаш ташкилотларида илмий-техника ахборотининг қандай йўлга қўйилганлиги, янги техника ва илғор технологияни қўллаш, қўл меҳнатини механизациялаш, иш жойини ташкил этиш, меҳнат шароитини яхшилаш, илғор иш методларини жорий этиш тўғрисидаги докладларини тингладилар.

Докладлар юзасидан бўлган музокаралардан сўнг, йиғилиш қатнашчилари район саноат корхоналарида НОТ планларини амалга оширишда илғорлар тажрибасини ўртоқлашиш юзасидан тавсиянома қабул қилдилар.

Биринчи бор ўтказилган бу конференция Тошкент шаҳар ва пойтахт области саноат корхоналарининг фаолиятида ўз ўрнини топади.

КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширамиз

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши.
2 ИЮЛЬ 1971 й.
ЖУМА
№ 153 (1528).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Совет Армияси Марказий Уйининг Қизил байроқли зали. Фахрий қоровулда —Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарлари.

159-трест партия комитетида

ТАЖРИБА—МУВАФФАҚИЯТ КАЛИТИ

Коммунист Т. Самиғов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси коллективи трестда биринчилар қаторида хўжалик ҳисобига ўтган эди. Турли миллат вакилларидан ташкил топган етмиш кишилик бу аҳил коллектив аъзолари звено принципи асосида фидокорона меҳнат қилиб, бирин-кетин зафар қучаяптилар. Тадбиркорлик билан иш кўриш қурилаётган объектларни белгиланган муддатдан аввал топшириш имконини бермоқда. Чунончи, бригада аъзоларининг ғайрати билан навбатдаги турар-жой биноси муддатидан салкам икки ой олдин ҳамшаҳарларимиз ихтиёрига ҳавола этилди. Меҳнатни моҳирона йўлга қўйган азамат бунёдкорларнинг иқтисодий ва тежамкорлик курашида эришган ютуқлари ҳам таҳсинга сазовордир.

Трест партия комитети яхши натижаларни қўлга киритаётган бригада коллективининг иш тажрибасини атрофлича ўрганиб чиқиб, бошқа қурилиш участкаларида ҳам уни қўллашни тавсия этди.

СИФАТ ИНСПЕКЦИЯСИ

Қурилиш объектларида иш суръатини бутун чоралар билан тезлатиш, механизмлардан фойдаланишни яхши йўлга қўйиш, янгилик ижодкорларининг қимматли таклифларини ўз вақтида жорий этиш ишда муваффақиятни таъминлайди. Бу ишлар кўнгилдагидай ижро этилишида трест партия комитети ҳузурида баракали иш олиб бораётган техника инспекцияси катта роль ўйнамоқда. Бой тажрибага эга бўлган турли ихтисосдаги кишилар инспекция составига киритилган бўлиб, улар қурилиш участкаларига тез-тез ташриф буюриб турадилар.

Комиссия аъзолари жойларда бўлганларида ютуқларни таъкидлаш билан бирга, камчилик-нуқсонларни аниқлайдилар, уларни бартараф этиш юзасидан қимматли кўрсатмалар берадилар.

Техника инспекцияси жонкуярларининг куч-ғайрати билан йил бошидан буён фойдаланишга топширилган йигирмадан ортиқ объектнинг асосий қисми аъло ва яхши баҳолар билан топширилди.

КОММУНИСТИК МЕҲНАТ ҲАРАКАТИГА КЕНГ ЙЎЛ

Комплекслашган бригадалар аллақачон ҳаёт имтиҳонидан муваффақиятли ўтиб, ўзларининг юксак натижаларини кўрсатди. Ҳозирги вақтда трест бунёдкорлари иш олиб бораётган қурилиш майдонларида ишлаётган комплекс бригадалар сони элликка яқин. У бригадаларнинг ярмига яқини коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли номни олган. Коммунистик меҳнат бригадаларида ишлаётган қурувчи зарбдорлар 1100 дан кўп. Трест партия комитети касаба ва комсомол ташкилотлари билан ҳамкорликда коммунистик меҳнат ҳаракатини янада авж олдириш тадбирларини ишлаб чиқди. Белгиланган тадбирларга кўра меҳнатда намуна кўрсатганлар мунтазам равишда рағбатлантириб борилади.

КОНСЕРВАЛАР КЎПАЯДИ

Шаҳримиздаги консерва заводида хилма-хил мазали озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Мева компотлари, мурабболар, тузланган помидор ва бодринглар шулар жумласидандир. Ҳозир заводда айни иш қизиган пайт. Олма, ўрик, олча, гилос ва бошқа мевалар юкланган машиналар бу ерга кетма-кет келиб турибди. Яна бир қанча вақтдан сўнг, бу мевалар қайта ишланган ва чиройли банкаларга жойланган ҳолда магазинларга йўл олади.

Яқинда заводнинг мева цехи реконструкция қилиниб, механизациялашган поток линия ишга туширилган эди. Бу қурилма меҳнат унумдорлигини анча оширди, қўл меҳнатини енгиллаштирди.

— Шу кунларда мева ва сабзавот цехларида иш қизғин,— дейди завод директори Б. А. Бобохонов,— ёз неъматларидан иложи борича кўпроқ мазали консервалар тайёрлашга ҳаракат қиляпмиз. Июнь ойи плани бўйича 905 минг шартли банка консерва тайёрланиши керак эди. Биз эса 970 минг шартли банкадан ортиқ консервани савдо тармоқларига жўнатдик.

ҚАҲРАМОНЛАР БИЛАН ВИДОЛАШИШ

Ватанимизнинг шонли фарзандлари — космосни забт этувчи қаҳрамонлар Георгий Тимофеевич Добровольский, Владислав Николаевич Волков, Виктор Иванович Пацаевдан жудолик муносабати билан совет кишилари, бутун тараққийпарвар инсоният чуқур мотам тутмоқда.

... Совет Армияси Марказий уйининг Қизил байроқли зали мотам либосида. 1 июль кундуз соат 12 да қаҳрамонлар билан видолашиш учун зал эшиги очилди.

Дафн этишни уюштирувчи ҳукумат комиссиясининг аъзолари биринчи бўлиб мотам вахтасида турадилар. Фахрий қоравулда — А. П. Кириленко, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, Л. В. Смирнов, М. В. Келдиш, А. А. Гречко, С. А. Афанасьев, Л. А. Борисов, В. Ф. Промислов, В. А. Шаталов, М. Н. Георгадзе, М. С. Смиртюков.

Залга одамлар тўхтовсиз келиб турибди. Бу ерда мотам марсияси чалинмоқда.

СССР космонавт учувчилари мотам вахтасида турадилар.

Постамент атрофига КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети, РСФСР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети, СССР Мудофаа министрлиги, Совет Армияси ва Ҳарбий-денгиз флоти бош сиёсий бошқармасидан, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, КПСС Москва шаҳар комитетидан ва Москва Совети ижроия комитетидан, ҳарбий округлар ва қисмлар қўмондонлиги, ҳарбий академиялар, министрликлар ва идоралардан, космонавт учувчилардан, қаҳрамонларнинг қариндош-уруғлари ва яқинларидан гулчамбарлар қўйилган. Янги гулчамбарлар тўхтовсиз келтирилмоқда.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари қаҳрамонлар хотирасини ҳурматлаб эсга олиш учун бу ерга келишди. Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, П. Н. Демичев, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, М. С. Соломенцев ўртоқлар, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг раиси Г. Ф. Сизов фахрий қоровулда турадилар.

Совет раҳбарлари ҳалок бўлганларнинг залда ҳозир бўлган оила аъзолари ва қариндош-уруғларига чуқур таъзия билдирдилар. (ТАСС).

ДИЛЛАРДА САҚЛАНАДИ

Ҳа, халқ баҳодирларининг номи абадий дилларда сақланажак. Бу, бизга ўтмиш тарихидан маълум. Ишдан уйга қайтгач, «Союз-11» ҳаво кемаси экипажининг олиб бораётган илмий ишлари билан қизиқардим.

Эрта билан ишга келганимда машъум хабарни эшитдим. Лекин, совет кишилари оғир мусибат пайтида бош эгмай, унга бардош беради. Бутун мамлакат халқи, заводимизнинг кўп минг кишилик коллективи қатори бизнинг 6-механика-йиғув цехи ишчи-хизматчилари ҳам қайғурмоқдамиз.

Биргина биз эмас, балки бутун инсоният само лочинларининг космосни ўрганишдаги кўрсатган жасоратларини абадий хотирада сақлаб қолади.

Ўринбой АЛИМОВ,
Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Таштекстильмаш» заводининг йиғувчи слесари, КПСС XXIV съезди делегати.

МАНГУЛИК

Бепоён самони забт этаётган эканмиз, улуғ муваффақиятларни осонликча қўлга киритиб бўлмайди. Ботир ва паҳлавон фарзандларимиз Георгий Добровольский, Владислав Волков ва Виктор Пацаевлар йигирма тўрт кун самода учиб, ажойиб жасорат кўрсатдилар. Бу ўғлонларимизнинг мардона ҳалокати кишилик тарихида мангу сақланиб қолади.

Юсуф ШОКИРОВ,
24-мактаб илмий бўлим мудири.

Абадий яшайдилар

Халқнинг асл фарзанди ҳамиша эл бахт-саодати учун хизмат қилади. Бундай фарзандларини эл ҳам унутмайди. Ҳамиша эъзозлайди, бағрига босади, қалбида номини авайлаб асрайди.

Чексиз коинотда уч ҳафтадан ортиқ кезиб, жаҳон фанига улкан ҳисса қўшган фарзандларимиз Добровольский, Волков, Пацаевлар ҳам ана шундай азиз кишилар эди. Улар фан йўлида, инсониятга наф келтириш йўлида қурбон бўлишди. Совет халқи, бутун пок ниятли инсоният само баҳодирларининг номини абадий унутмайди.

Л. САРИМСОҚОВА,
СССР халқ артисти.

ТАРИХ УНУТМАЙДИ

Уч космос баҳодирининг фазодаги йигирма беш кунлик сафари осонликча ўтгани йўқ. Космонавтларимиз Г. Добровольский, В. Волков, В. Пацаевлар катта қийинчиликларни енгиб космос сирларини очишда янги саҳифалар очдилар. Бу ҳақдаги хушхабарларни биз радио ва телевизордан тингладик, газеталардан ўқидик. Уларнинг бу ишлари тарих саҳифаларида абадий қолади.

Биз ленинчи кекса гвардиячилар ана шундай баҳодир фарзандларимиз билан фахрланамиз.

Маҳкам ҚОСИМОВ,
1919 йилдан буён КПСС аъзоси, шахсий пенсионер.

«Тошкент оқшоми», «Вечерний Ташкент» газеталари ва шаҳар халқ контроли комитети ГУМ қурилишида

- Ободончилик учун шароит яратилсин
- ҚУРИЛИШ МУДДАТИГА ЭЪТИБОР БЕРИЛСИН

Учинчи смена қани?

Тошкент шаҳар партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган кўчма бюросида Бош универмаг қурилишининг бориши батафсил кўрсатиб берилди. Қурувчилар ишида жонланиш рўй берганлиги, иш суръати ва сифати яхшиланаётганлиги ҳақида илгари хабар берган эдик.

Лекин шунга қарамай, меҳнатни ташкил қилишда қанчалик қатъийликка эътибор бериб, графикни бажаришга ҳаракат қилинмасин, шу кунларда ҳам ишчиларнинг иши бир меъёрда ташкил этилмаганлиги кўзга ташланади. Ҳафтада бир ўтказиладиган «юксак савия»даги планеркалардан маълум бўлишича, белгиланган ишларнинг кўпгина пункти бажарилмаяпти, ваъда билан иш бир-бирига мос келмаяпти.

Бундан ташқари, шаҳар партия комитети бюросининг қарорида шу нарса таъкидланган эди: «Қурилаётган объектни беш кун мобайнида зарур ишчилар билан таъминлаб, иш уч сменада бир меъёрда ташкил қилинсин, 1971 йилнинг биринчи июлигача ишлаб чиқаришдаги қолоқлик бартараф этилсин». Бюро қарорининг бу муҳим қисми ҳали бажарилмади. Ҳолбуки, анча вақт ўтди.

11-«Висотстрой» трестининг 2-қурилиш бошқармаси—бош пудратчи ҳам, кўпгина қурилиш ташкилотлари ҳам, айниқса, пардозлаш, «Провентиляция», «Таштрансспецстрой» трестлари ва бошқа ташкилотлар ҳам объектдаги ишларга нисбатан ҳали тўла масъулият ҳис этганлари йўқ, топшириқларни ўз вақтида бажармай муддатни кечиктириб юборишмоқда.

Ишларни яхши ташкил қилиш учун зарур бўлган юк ташиш лифти беш марта муддати ўзгартирилганига қарамай, ҳамон фойдаланишга топширилгани йўқ. Ўз-ўзидан маълумки, Бош пудратчи ҳам, бошқа қурилиш ташкилотлари ҳам ўз истакларини амалга ошириш учун ҳаракат қилишяпти.

Шу кунга қадар (қурилиш муддати 30 майда ўтиб кетган) ер тўладаги вентиляция системаси ишга туширилмаган. Бусиз электриклар иш бошлаша олмайди. Буни ҳамма яхши билса ҳам, камчиликларни бартараф қилиш учун бирон бир чора қўлланилмаяпти.

СУРАТДА: пардозлаш тресети 29-қурилиш бошқармасининг илғор сувоқчиси Рузвон Абдуалимова.
Н.Меламед расми.

Буюртмачи ҳам муҳим масалаларни зудлик билан ҳал этмайди. Қурилаётган объектнинг бош инженери ўртоқ Л. Клюкин планеркада кўрсатилган камчиликларни тезлик билан бартараф этмаяпти. Қурувчилар томонидан қурилиш майдонини зарур бўлмаган буюмлардан тозалаш ҳамда барча участкаларда ободончилик учун шароит яратиб бериш—ҳамон буюртмачининг эътиборидан четда қолмоқда. Оператив мажлисларда, баъзан, «буюртмачининг қониқарсиз ишлаётганлиги таъкидлансин», қабилидаги пунктларни ҳам учратиш мумкин. Ҳолбуки, буюртмачи бош пудратчи ҳамда лойиҳа ташкилотлари билан биргаликда қурилиш ишини бошқаришни назорат қилиб, ўша жойнинг ўзида зарур масалаларни зудлик билан муҳокама қилиши, барча кучни объектдаги ишни иложи борича тезроқ тамомлашга сафарбар этиши лозим эди. Бир-бирига таъна қилиш, қуруқ гаплар билан вақт бекорга кетаяпти.

Қурилишда кўргазмали агитация, социалистик мусобақани қизитиш, коммунист ва комсомоллар билан иш олиб бориш масалалари ҳам сезиларли эмас. Ноёб қурилиш ҳали ўзининг намунали ишларини кўрсата олганича йўқ. Бу ишлар ягона мақсад — объектни ўз муддатида фойдаланишга топширишга қаратилиши лозим.

Иш суръатини сусайтириш мутлақо ярамайди. Ҳар бир ташкилот, ҳар бир бригада ва ҳар бир ишчи объектда ишни зудлик билан ҳал этиши лозим.

Фақатгина меҳнат, инженерлик жиҳатидан оқилона, саводли ва тўғри ташкил қилинган меҳнатгина ўз самарадорлигини кўрсатади.

ИЮЛЬ ҲАВОСИ

Ўтган июнь ойи одатдагидек анча иссиқ бўлди. Термометр симоби 38—40, республиканинг жанубий районларида ҳатто 42 даражагача кўтарилди. Кечалари 23-27 даража иссиқ бўлди.

Июль аввалги йиллардагидек чинакам саратон ойи бўлади. Ойлик ўртача ҳарорат 28—30 даража иссиқни ташкил қилади. Бу нормага яқиндир. Ойнинг бошларида, ўрталарида, айниқса, 20—25 июль кунлари ҳаво анча иссиқ бўлади. Ҳарорат кечалари 20-25, кундуз кунлари 30-35 даража иссиқни ташкил қилади. Бутун ой давомида ҳаво бироз булутланиб турса-да, ёғингарчилик кутилмайди. Фақат қисқа муддатли ёмғир тоғлик районлардагина ёғиши мумкин.

Ўрта Осиё гидрометеорология маркази.

ЎЗБЕК РАҚСИНИНГ ЖИЛОСИ

Алишер Навоий номли Ўзбекистон ССР академик Катта театрининг санъаткорлари ўзбек рақс санъатини биргина мамлакатимизда эмас, ҳатто, чет элларда ҳам муваффақият билан намойиш этади.

Театрнинг балет солистлари Сўнмас Бурхонов ва Назира Ёқубова Ватанимиз пойтахти Москвадан қардош Монголия Халқ Республикасига жўнаб кетдилар. Балет солистлари дўст мамлакатнинг бир неча шаҳарларида гастроль томошаларини кўрсатадилар. Санъаткорлар ўзбек рақсларини намойиш қилиш билан бирга, композитор Аданнинг «Корсар» балетидан парчалар ижро этадилар.

Шу кунларда театр коллективи композитор А. Козловскийнинг «Тановар» балети устида қизғин ижодий иш олиб бормоқда. Шу ойнинг охирида томошабинларга ҳавола қилинадиган бу асар ўзбек театр санъатининг қалдирғочларидан бири — Нурхоннинг ёрқин хотирасига бағишланади.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК. АҚШнинг Жанубий Африка Республикасидаги капитал маблағлари 1970 бошида 750 миллион долларга етди ва чет эллар бу мамлакатга чиқарган ҳамма капитал маблағларнинг 14 процентини ташкил этди.

ПАРИЖ. Сўл партиялар, касаба союзлар, демократик ташкилотлар ҳаракатидан қирқтасининг вакиллари «АҚШнинг тинчликсевар кучларини қувватлаб» ёзилган ва Америка парламентининг аъзоларига аталган мактубни АҚШнинг Париждаги элчихонасига топширди.

ОТТАВА. Канададаги тинчлик тарафдорлари Америка агрессорларига қарши жанг қилаётган қаҳрамон Вьетнам халқига 9.300 долларлик бир қанча мол ортиб жўнатишди. Совет пароходи «Оренбург» Канада хотин-қизлари тўқиган иссиқ одеялларни ва болалар кийимини, дори-дармонларни Вьетнамга элтиб беради. Бу юкнинг бир қисми Лаос болаларига аталган.

ЛОНДОН. Ҳафталик «Гроссер» газетасида босилган маълумотларга қараганда, 1970 йил июнь ойидан то шу йил май ойига қадар Англияда озиқ-овқат молларининг нархлари ўрта ҳисобда 16 процент кўпайган.

БУДАПЕШТ. Сабадшал майдони.
Х. Шодиев фотоси.

КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширамиз!

КАДРЛАР—ОЛТИН ФОНДИМИЗ

Т. ЭРГАШЕВ,
ЎЗБЕКИСТОН КП ҲАМЗА РАЙОН КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

КПСС XXIV съездида қабул қилинган резолюцияда жамият ҳаётида раҳбарликни ҳар томонлама яхшилаш, ташкилотчилик ва сиёсий ишларни омма билан чамбарчас боғланган ҳолда олиб бориш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш, уларни тарбиялаб бориш асосий вазифа қилиб қўйилди.

Съезднинг тарихий қарорларини муваффақиятли амалга оширишда кадрларнинг роли ғоят каттадир. Чиндан ҳам, ҳозирги замон ишлаб-чиқаришини юксак илмий-техника асосида тараққий эттириш, кўзлаган мақсадга эришишни чуқур билимга эга бўлган, ишчан кадрларсиз тасаввур қилиб бўлмайди.

Ҳамза район саноати ишлаб чиқаришда эришилаётган ютуқлар ҳам қувонарли бўлмоқда. Бу ерда сўнгги уч йил мобайнида ишлаб чиқаришга 720 га яқин янги типдаги машина, технологик ускуналар жорий этилди. Йирик саноат корхоналарида эса ишлаб чиқаришни автоматик тарзда бошқариш системалари ўрнатилди, саноат кадрлари етишиб чиқди. Ана шу даврда районнинг саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа соҳасида ишловчи раҳбар ходимлар ўртасидаги олий маълумотли мутахассислар 12 процентга ортди.

Биз бундан буён ҳам ҳозирги замон ишлаб чиқаришини моҳирона бошқариш ишн кадрлар олдига янгидан-янги вазифалар қўйишини ҳечқачон унутмаслигимиз лозим.

Маълумки, КПСС XXIV съезди ишлаб чиқаришни бошқариш проблемаларига муҳим эътибор билан қаради. Самарали бошқариш системасини яхши тайёргарликка эга бўлган хўжалик ходимларисиз тасаввур қилиш қийин, албатта. Илмий-техника революцияси ҳамда корхоналарнинг янги хўжалик системаси асосида ишлашга ўтиши ишлаб чиқаришни табақалаштириш, уларнинг ўзаро хўжалик-иқтисодий алоқаларини ҳар тарафлама ривожлантириш, маҳсулот тайёрлаш топшириғи планини сўзсиз адо этиш учун жавобгарлик ҳиссини оширишни тақозо этади. Саноат корхоналари, цехлар, участкалар, бригадаларда, ўзаро ҳамкорликни яхши йўлга қўйиш фойдадан ҳоли эмас.

Партиямиз XXIV съезди қарорлари асосида бошқаришни такомиллаштириш вазифаси хўжалик кадрларидан тадбиркорлик билан фойдаланишни талаб қилади. Буларсиз ишлаб-чиқариш самарадорлигига эришиб бўлмайди. У тараққиётимизнинг иқтисодий вазифаларини ҳал қилишнинг калити бўлиб хизмат қилади, деб таъкидланади партиямиз XXIV съезди материалларида.

Жонажон партиямиз ишлаб чиқаришни ривожлантириш чораларини изчиллик билан амалга ошириб келмоқда. Бу эса ҳар бир хўжалик раҳбарининг ишлаб чиқариш масалаларини ҳал қилишдаги масъулиятини янада кучайтиради.

Раҳбар ходим ўз ишини пухта эгаллаган, ҳар бир хўжалик масаласини тўғри ҳал қилиш, ишлаб чиқаришнинг барча сир-асрорларини мукаммал билиши зарур. Ишчанлик, қатъий ғоявий эътиқод, у ёки бу масалани тезлик билан тўғри ҳал қилиш кабилар ҳам раҳбарнинг характерли сифатларидир. У фақат буйруқлар бериш билан чегараланиб қолмасдан, қимматли маслаҳатларни эшитиши, ҳаққоний танқиддан зарур хулоса чиқариб олиши керак.

Ҳамза район партия комитети хўжалик кадрлари билан ишлашда худди ана шу талабларга қатъий амал қилиб келмоқда. Маълумки, раҳбар кадрларга бўлган талаб тобора ортиб бормоқда. Бу — илмий-техника революцияси жараёнида, ишлаб чиқариш ва фан тез суръатлар билан ривожланиб бораётган бир шароитда қонуний бир ҳолдир. У ўз навбатида кадрларга катта эътибор бериш, уларнинг ўсиши, чиниқиб боришига ғамхўрлик қилиш, сиёсий ва ишчанлик фаолиятларини оширишни талаб этади.

КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошириб борган район комитети, бошланғич партия ташкилотлари кадрларни сифат жиҳатдан яхшилаш, давр талабини яхши тушунган, конкрет практик ишларда синалган кишиларни раҳбарлик лавозимларига кўтариш борасида бир қатор тадбирларни амалга оширдилар. Ҳозирги вақтда район партия комитети номенклатурасида турувчи кадрларнинг 95 проценти олий ва ўрта махсус маълумотли кишилардир. Шунингдек, истиқболли ёш кадрларни раҳбарликка кўтариш борасида ҳам бир қатор ишлар қилинди.

Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш, тарбиялаб бориш, уларни масъулиятли участкаларга тавсия этиш каби муҳим масалалар район партия комитети бюро йиғилишлари, пленумларида мунтазам кўриб борилади.

Районда раҳбар ходимларнинг иқтисодий билимларини ўрганиш юзасидан ўқувлари ташкил этилган. Бошланғич партия ташкилотлари қошида раҳбар ходимларнинг ўрта звеноси иқтисодий мактаблари ишлаб турибди. Район партия комитети ҳузурида эса раҳбар ходимлар иқтисодий мактаби ташкил этилган бўлиб, унда 200 дан ортиқ киши таҳсил кўрмоқда.

Партия ва халқ олдидаги шарафли бурчини яхши тушунган кўпчилик раҳбар кадрларимиз яхши натижаларга эришиб келмоқдалар Эндиликда, биз бир қатор саноат корхоналари, ташкилотларнинг энг яхши раҳбарлари номини фахр билан тилга олишимиз мумкин. В. Сивец, И. Мусин, А. Малиновский, А. Сайдвалиев, А. Каримов, А. Пурцеладзе, Р. Сафаров ва бошқалар шулар жумласидандир.

Юқорида айтилганлардан ишимизда камчиликлар йўқ деган маъно чиқмаслиги лозим. Район хўжалигининг баъзи тармоқларида шундай раҳбарлар борки, улар масъулиятни чуқур ҳис этмайдилар. Шу билан бирга, партия ва совет органлари қарорларини бажариб боришдек масъулиятли ишга юзаки қарайдилар. Масалан, бунга биринчи ғишт заводлари бошқармаси (собиқ директори Шоюнусов)ни олайлик. Бу корхона 2-3 йилдан буён сурункасига план топшириқларини бажаролмай келарди. Завод директори Шоюнусов қолоқлик сабаби суриштирилганда ишчи кучи етишмаслигини рўкач қиларди. Сўнгги тўрт йилда заводлар бошқармасида меҳнат унумдорлиги 3,7 процентга камайиб кетган. Район партия комитети бюроси кўрсатган амалий ёрдамларга қарамай, ишда ўзгариш ясай олмаганлиги учун директор Шоюнусов ўз вазифасидан четлаштирилди.

Бир қатор корхоналаримизда тарбиявий ишлар ҳали ҳам талабга жавоб бермайди. Шунинг учун ҳам, у ерларда социалистик мулк нес-нобуд бўлишига, материалларнинг сифати бузилишига йўл қўйилади. Айрим ҳолларда халқ мулкини ўзлаштиришгача бориб етилади.

Яқинда, райком бюросида 6-темир-бетон буюмлари заводи директори Исаев қўл остидагиларга қўпол муносабатда бўлаётганлиги масаласи кўрилди. Бюрога тайёргарлик процессида бу корхонада командировкалар маблағидан фойдаланиш, рационализаторлик таклифларига ҳақ тўлаш каби соҳаларда қатор камчиликларга йўл қўйилганлиги аниқланди. Райком бюроси қўпол камчиликларга йўл қўйганлиги учун ўртоқ Исаевга қаттиқ партиявий жазо бериб, уни вазифасидан бўшатди.

КПСС XXIV съезди қарорлари бизни хўжалик кадрларига бўлган талабни оширишга, уларни тарбиялаб бориш ва ғамхўрлик қилишга даъват этади. Партия бизни ёш кадрлар истиқболига умид билан боқиш, шу билан бирга, кекса раҳбарлар иш тажрибасини кунт билан ўргатишни лозим деб ҳисоблайди.

XXIV съезд кадрлар масаласига ҳар томонлама қаради. Партиямиз сиёсати кадрларни тайёрлаш, раҳбарлик лавозимларига кўтариш, уларни изчил тарбиялаб боришни талаб этади. Шунинг учун ҳам, съезд ҳужжатларида кадрларни тарбиялаш масаласига катта аҳамият берилди. Кадрларни марксизм-ленинизм асослари негизида тарбиялаш асосий вазифамиздир.

Район партия комитети кадрлар билан ишлашни янада яхшилашга ва шу асосда партиямиз XXIV съезди қарорларида олға сурилган улуғвор вазифаларни сўзсиз бажаришга бундан буён ҳам ҳаракат қилаверади.

ЙЎЛСОЗЛАР

— Қўлинг дард кўрмагурлар, жуда қойил қилишибдику!

— Умридан барака топсин, йўл қурувчиларимиз, — ҳамроҳининг фикрини тасдиқлади Эргаш ота,—юрганда аксинг кўринадия. Текислигини айтмайсизми?!

Яқинда ўтган йили қуриб битказилган В. И. Ленин хиёбонига йўлим тушиб, нуроний отахонларнинг ўзаро суҳбатларини эшитиб қолдим. Хиёбонда одимлар экансиз, бир текисда ётқизилган плиталар, хушбўй гуллар қалбингизда Ленин номини қайта-қайта такрорлашга даъват этади. Йўлкаларни айтмайсизми!

Ҳар куни минглаб одамлар одимлаётган йўлкалар тўғрисида фикр юритгудек бўлсак, йўлсозларнинг сермашаққат меҳнати кўз олдимда гавдаланади. Дарҳақиқат, Ленин хиёбони хусусида гап очдик. Бир-бирига туташиб кетган йўлкаларнинг бунёдкорлари бўлмиш 68-қурилиш бошқармаси аъзоларининг иши билан қисман танишишга тўғри келди.

Коммунистик Меҳнат бригадаси номини шараф билан оқлаб келаётган Мавлонбек Абдусаматов бригадасига боришни маслаҳат беришди. Эски шаҳарнинг Ц-14 даҳасида бўлиб, у коллективнинг ишлари билан танишдим. Бу ерда тикланаётган республика цирки, турар жой бинолари атрофини текислаб, хушбичим йўлкалар қураётган йўлсозларнинг қўли-қўлига тегмайди.

Бириси кўтарма кран келтирган темир-бетонни туширмоқда, яна бириси йўлга режа тортиш билан банд. Ҳаммасининг дилида қуриш, узоқни яқин қилиш, шаҳримиз чиройига чирой қўшиш орзуси.

Бригадир бизга тўладан келган, қорачагина йигитни таништирди:

— Бригадамизнинг фахри — Улуғбек Тожибеков. Ойлик ва кунлик нормаларини 1,5—2 ҳисса бажаради. Юқори разрядли бетончи.

Бригадада Улуғбек сингари касбини ардоқлаётганлар кўп. Тешабой Рихсиев, Нина Карпова, Ефим Аджибасов, Ҳайитмурод Саидов кабилар коллектив шарафини оқлаб келмоқдалар. Аҳил ва ишчан йўлсозлар ойлик ва квартал планларини 110—115 процент адо этмоқдалар.

Қ. МАЛИКОВ.

Республикамизнинг йирик нурхонаси — Тошкент ГРЭСи яқин келажакда тўла қувват билан ишлай бошлайди. Ҳозир бу ерда ҳар бири 160 минг киловаттга тенг бўлган 11 та энергетик блоки ишлаб турибди. Сўнгги 12-блокни монтаж этиш ишлари тугалланиш арафасида.

Суратда: ГРЭСнинг сув тозаловчи кимё цехи.

М. Нуриддинов фотолари.

Шаҳримиз корхоналарида беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш ҳаракати ой сайин кенг ривож топмоқда. Агрегат заводининг меҳнат аҳли ҳам бу ҳаракатга қўшилиб қатор ютуқларни қўлга киритаяпти.

СУРАТДА: корхонанинг илғор ишчиси йиғувчи слесарь Э. Эшмуҳамедов.

ШАҲАР—ҚИШЛОҚҚА

КОНСТРУКТОРЛАРНИНГ СОВХОЗГА ЁРДАМИ

СССР химия саноати министрлигига қарашли химия қадоқлаш ва ўраш буюмлари тажриба-конструкторлик бюроси коллективи яқинда Сирдарё область Мирзачўл районидаги 19-совхозни ўз оталиқларига олишган эди. Яқинда совхоз раҳбарлари ўз шефларидан ремонт устахонасини асбоб-ускуналар билан жиҳозлашда кўмаклашишни илтимос қилдилар.

Бюро коллективи қишлоқликларга ёрдам бериш имкониятларини қидирди. Шундай қилиб, токарлик станоклари учун махсус эҳтиёт қисмлар, метчиклар, 250 сўмлик электр асбоб, ускуналар ва бошқа буюмлар ажратилиб совхозга юборилди.

19-совхоз ва тажриба-конструкторлик бюроси оталиқ ёрдамини янада кенгайтириш бўйича келишиб олдилар.

БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

ЁРҚИН ИСТИҚБОЛ САРИ

- СЪЕЗД ҚАРОРЛАРИГА АМАЛИЙ ЖАВОБ.
- ЯНГИЛИК ОШИҚЛАРИ ҲИММАТИ.
- ИМКОНИЯТЛАР ИШГА СОЛИНМОҚДА.
- КЎПЛАБ ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИ БУЮМЛАРИ.

Қилни қирқ ёриб

КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларидан руҳланган завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари тўққизинчи беш йиллик топшириқларини шараф билан адо этиш учун курашиб, меҳнатда янгидан-янги зафарларни қўлга киритмоқдалар.

Бу ерда меҳнат қиладиганларни тилсим очаётганлар, қилни қирқ ёрувчилар, деб аташади. Бу—бежиз эмас, албатта. Корхонанинг ҳар бир кекса-ю, ёши, йигиту-қизи бир сим устида тинмай, эринмай меҳнат қилади. Бир сим неча-неча ишчиларнинг қўлидан ўтгач, ҳаётга йўлланма олади.

— Баъзилар сим иши ҳам иш эканми, деб ўйлашади, — дейди корхона ишчиси Н. Инюцина. — Лекин бундай ўйлаш менимча хато. Бизнинг ишимиз кишидан масъулият ва диққат талаб этади. Узоққа бормайлик. Мана, ўзимдан мисол. Тунов куни бундоқ ўйлаб қарасам, корхонага келганимга ҳам ўн олти йил бўлибди. Ўн олти йил сим устида ишлашнинг ўзи бўладими. Мақтаняпти деб ўйламанг. Мен уни асло хаёлимга ҳам келтирганим йўқ. Лекин гапнинг сирасини айтаяпман-да.

Бизнинг 20-цехимизда кўпгина ишчилар ўз топшириқларини ошириб адо этишади. Улар сидқидилдан меҳнат қилишади. Шулар қатори мен ҳам нормамни доим ортиғи билан бажараман. Смена давомида уч километр телефон кабели тайёрлашим лозим. Лекин бу рақам беш километрни ташкил этяпти. Хўш, бунга мен қандай қилиб эришяпман? Ишга вақтлироқ келиб, бўш барабанларни тайёрлаб қўяман. Соат 8 дан эса иш бошланади. Киши ғайрат кўрсатгандан кейин иш унуми ҳам яши бўлар экан. Мен бунга ўз меҳнат фаолиятимда яққол ишонч ҳосил қилганман.

Бизда техника тараққиётига, меҳнатни илмий асосда ташкил этишга катта эътибор беріляпти. Бу нарсалар ютуқларимиз калити бўлмоқда. Ўтган беш йилликда пландан ташқари салкам 30 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилган эканмиз бунда техниканинг шарофати беқиёс каттадир.

Тошкентлик тўқимачилар Л. Казанцева ва Е. Губина ҳамда авиация заводининг фрезерчиси А. Девятоваларнинг беш йиллик шахсий топшириқларини бажариш юзасидан бошлаган ташаббусига якдиллик билан қўшилдим. Мен шахсий беш йиллик топшириғини уч йилу 7 ойда бажаришга аҳд қилдим.

Биз ишчилар бундан буён ҳам корхонамиз шуҳратига шуҳрат қўшиш учун ғайратга-ғайрат қўшиб ишлайверамиз. Партия XXIV съезди қарорлари бизни янада унумли ва самарали меҳнат қилишга илҳомлантиряпти.

Бу — кўп минг кишилик корхона коллективи фикри.

Дарҳақиқат, кейинги пайтларда бу корхонанинг номи оғиздан тушмай қолди. Хўш, бунинг сири нимада? Бунинг сири, аввало, ишчиларнинг ўз ишига зўр масъулият билан ёндошишида, топширилган вазифани сидқидилдан бажариш учун ғайратга-ғайрат қўшиб ишлашидадир, корхонада меҳнатни ташкил этишга асосий эътиборни кучайтириш, техника тараққиётини юксалтиришга зўр эътибор берилаётганлигидадир.

Меҳнат ва илм бирлиги

ЗАВОД ўтган саккизинчи беш йилликда тубдан ўзгарди. Меҳнат ва илм эгизак бўлди-ю, иш юришди-кетди. Бу ерда ишлаб чиқаришни ва социал тараққиётни илмий равишда уюштиришнинг ягона комплекс программаси ишлаб чиқилди. Жаҳонда биринчи бўлиб метални тўхтовсиз қуйиб ва прокат қилиб берадиган механизациялаштирилган комплекс установка ишга туширилди, тоза мис катанкасини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди ва ҳоказо.

Авваллари заводда кичик НОТ группаси бор эди. Кейинчалик, НОТ бўлими ташкил этилди. Бугунги кунга келиб, унинг самарасини ҳамма янада яққол кўрадиган бўлиб қолди.

— Меҳнатни, ишлаб чиқаришни илмий асосда ташкил этиш самарадорликни оширмоқда. — дейди НОТ бўлими бошлиғи Николай Павлий.— Ишчи учун қанчалик яхши ва қулай шароит яратилса, унинг иш унуми ҳам шунчалик баракали бўлади. Бизда ана шу масалаларга етарли эътибор беріляпти. Ўтган юбилей йилида ҳам бир талай тадбирлар амалга оширилди. 1970 йилда НОТнинг 109 та тадбири ишлаб чиқаришга жорий этилди. Ундан корхона салкам 400 минг сўм наф кўрди.

Корхонада техникавий ва социал тараққиёт комплекс планлари тузилган. Бу план уч йилдан бери амалда. Янги беш йилликнинг асосий тадбирлари ҳам ишлаб чиқилди. Шуни айтиш керакки, заводда иқ)таб чиқаришни бошқаришнинг автоматлашган системаси катта вазифаларни ҳал қилиш имконини туғдиряпти. У электрон ҳисоблаш машинаси ёрдамида амалга оширилди. Автоматлашган бошқариш меҳнат унумдорлигини ошириш билан бир қаторда, бошқарув аппаратларини янада ихчамлаштириш имкониятини берди. Ўтган йили заводнинг 55-цехида учта автоматик поток линиялари ишга туширилди, шу туфайли, меҳнат унумдорлиги сезиларли даражада ошди.

Ишчиларга қулай шароит яратиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш сингари муҳим вазифалар бундан буён ҳам корхона маъмуриятининг диққат-эътиборида бўлади. Бунда, аввало, НОТ планларини ишлаб чиқаришга кенгроқ жорий этиш, янги техника ва илғор технологияга таянишга асосий эътибор берилади.

Муҳим омил

ЮҚОРИДА айтганимиздек, бу ерда техника тараққиётини юксалтиришга катта аҳамият беріляпти. Чунки, у ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг муҳим омилидир. Бу ишда заводнинг янгилик ошиқлари —ихтирочи ва рационализаторлари ҳиммат кўрсатишяпти. Биргина ўтган йилнинг ўзида 655 та рационализаторлик ва ихтирочилик таклифи тушди. Бу таклифларнинг кўпчилиги ишлаб чиқаришга жорий этилди. Ундан 700 минг сўмга яқин наф кўрилди.

Завод маъмурияти бундан буён ҳам техника тараққиётини юксалтира боришни ўз ишининг асосий мезони деб билади. Партия XXIV съездида ҳам жисмоний ва қўл меҳнатни қисқартириш ҳисобига самарадорликни ошириш таъкидлаб ўтилди. Бу соҳада анчагина ишлар амалга оширилди.

Ўтган йили дунёда биринчи бўлиб оқ мис катанкаси ўзлаштирилди. Бундан ташқари, янги-янги кабель турларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда. Иттифоқимизда карротаж ва нефть насослари учун ишлатиладиган кабеллар шу ерда тайёрланяпти. Завод кўпгина янги маҳсулотлар ишлаб чиқариш соҳасида СССР да ягона корхона бўлиб қолди. Ҳозир ўн тўртта поток линия ишлаб турибди.

Ўтган йили техника тарраққиёти туфайли, тўрт миллион юз минг сўмдан ортиқ иқтисодий самара кўрилди. Меҳнат унумдорлиги ҳам анча ошди.

Янги беш йилликда эса ишлаб чиқаришни бошқариш учун электрон ҳисоблаш техникасини қўлланиш ниҳоясига етказилади. Заводда автоматик поток линияларни жорий этишга эътибор янада кучайтирилади. Тўққизинчи беш йилликда амалга ошириладжак ташкилий-техникавий тадбирлар туфайли, меҳнат унумдорлиги 30 процентга ошади.

Карротаж кабели ва нефть насослари учун кабеллар тайёрлаш икки ҳисса кўпаяди. Ерости бронекабеллари ишлаб чиқариш кўпаяди.

1975 йилга бориб, корхонада товар маҳсулоти ишлаб чиқариш 22 процентга, меҳнат унумдорлиги эса, 28,2 процентга ошади. Шу давр мобайнида, беш миллион сўмлик асбоб-ускуналар сотиб олинади ва эскилари алмаштирилади. Хуллас, корхона ишчиларининг амалга оширадиган ишлари улкан ва бажарса бўладиган вазифалардир.

Ташаббус изидан

КОРХОНАДА ўз касбининг ҳақиқий усталари бўлган ишчилар кўпчиликни ташкил этади. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ж. Розиқов, В. Назаров, Н. Инюцина, Т. Йўлдошев, Ф. Киселев, У. Тўғонова ва бошқа ўнлаб, юзлаб меҳнат пешқадамлари борки, улар билан корхона ҳақли равишда фахрланади. Ана шундай ишчиларнинг фидокорона меҳнати туфайли, завод маҳсулотларини харид қилишга иштиёқманд бўлган буюртмачилар кўпайяпти.

Беш йиллик шахсий топшириқларини муддатидан илгари адо этиш ташаббуси билан чиққан тошкентлик тўқимачилар Л. Казанцева ва Е. Губина, авиация заводининг фрезерчиси А. Девятова ўртоқларнинг қимматли ташаббусига бу ерда кўплаб ишчилар қўшилишди. Корхонада бу ташаббусга биринчи бўлиб коммунист В. Назаров қўшилди. У беш йиллик шахсий топшириғини уч ярим йилда бажариш ташаббусини кўтарди. Ҳозир унинг изидан 600 ишчи боряпти. Ю. Юмашев, Н. Канаев, Ф. Киселев, У. Тўғонова ва бошқа ўнлаб ишчилар беш йиллик топшириқни тўрт йилда бажариш иштиёқида меҳнат қилишяпти.

Катта эътибор

КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларида халқ истеъмоли буюмларини ишлаб чиқаришни кўпайтиришга муҳим аҳамият берилиши лозимлиги қайд қилинган. Корхона коллективи уй-рўзғор учун керак бўлдиган халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришни кўпайтирмоқда. Ҳозирги кунда бу ерда ҳар хил хўжалик корзинкалари, кир ёйишга мўлжалланган дорлар, чанг қоққичлар, электр шодалар ишлаб чиқарилмоқда. Республикамиз аҳолисининг телевизион кабелларга бўлган эҳтиёжининг 40 процентини шу заводда тайёрланаётган телевизион антенналар таъминламоқда.

Тўққизинчи беш йилликда халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришга эътибор янада кучайтирилади. Корхонада янги махсус корпус бунёд этилади. 1975 йилга келиб, тўрт миллион сўмликкача етказиб халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш даражасига етилади.

Кабелсозларнинг бу йилги режалари ҳам улкан. Улар партия съезди қарорларига жавобан, пландан ташқари, ярим миллион сўмлик уй-рўзғорда фойдаланишга керакли бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқаришга қарор қилишган. Сўзи билан иши бир коллектив аъзолари ваъдага вафо қилмоқдалар.

Ўтган беш ой ичида планга қўшимча икки миллион сўмликдан ортиқ товар маҳсулоти тайёрланди. Пландан ташқари, реализация қилинган маҳсулот 325 минг сўмдан ошиб кетди.

Орденли коллектив олдида шу беш йилликда улкан вазифалар турибди. Планга қўшимча бир неча миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинмоғи лозим. Бу вазифаларни шараф билан бажариш ишчиларнинг фидокорона меҳнатига боғлиқ. Завод меҳнатчилари ишга юксак, онгли коммунистик муносабатда бўлиб, белгиланган топшириқни бажариш йўлида бутун имкониятни ишга солмоқдалар.

С. БОҚИЕВ,
А. ҲАМИДОВ.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«БОЗОРДАГИ МАШМАШАЛАР»

2 июнда босилган шу сарлавҳали материалда Бешёғоч бозоридаги Чилонзор район ошхоналар трестига қарашли 3-ошхона филиалида ичкиликбозликка кенг йўл очиб қўйилгани ва бу бозордаги савдо ишига халақит бераётгани кўрсатилган эди.

Мақола ошхона коллективи ўртасида муҳокама қилинди. Бундан кейин юқоридаги сингари хўжасизликка барҳам бериш мақсадида ошхонада ҳар куни навбатчи белгиланадиган бўлди. Тушки овқат маҳалида аҳолига хизмат кўрсатишни тезлаштириш мақсадида пиво сотиш маън этилди. Шунингдек, бошқа қатор тадбирлар ҳам белгиланди.

«РАНЖИДИК»

Шу сарлавҳа остида газетамизнинг 21 май сонида босилган материалда 30-ҳаммомнинг ишидаги нуқсонлар танқид қилинган эди. Коммунал корхоналар бошқармасидан олинган жавобда кўрсатилишича, газета материали 30-ҳаммом коллективи ўртасида муҳокама қилинган. Ишда нуқсонга йўл қўйгани учун ҳаммом мудири Бахтиёрова ҳамда ходимлардан Солиев билан Тошхоновларга виговор эълон қилинди. Ҳаммом ишидаги нуқсонларни тугатиш учун бир қатор тадбирлар белгиланди.

Тошкентдаги подъёмник заводининг машинасозлари кўпгина қардош социалистик мамлакатларнинг буюртмаларини шараф билан адо этиб, бу мамлакатларнинг иқтисодий тараққиётига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Корхона машинасозлари ишлаб чиқараётган ўн тонналик кўтарма кранларни турли мамлакатларда учратиш мумкин.

СУРАТДА: заводнинг экспорт участкасида А. Семенченко бошлиқ илғор бригада йиғувчилари қаҳрамон Куба учун навбатдаги механизмни тайёрлаяптилар.

ЖОНАЖОН РЕСПУБЛИКАМИЗДА

ЗАРБДОР ҚУРИЛИШЛАРДА ЧОРАК АСР

НУКУС. Тахиатош гидроузели қурилишида ишлаётган Владимир Ёқубов бригадаси беш миллион кубметр тупроқ қазиб чиқариш ишларини бажарди.

В. Ёқубов чорак аср[illegible] ... дан буён экскаватор машинисти бўлиб ишлайди. Шу вақт мобайнида у кўпгина қурилишларда бўлиб, ўзининг бой тажрибасини ўнлаб кишиларга ўргатди. Унинг кечаги шогирдлари бугун экскаваторларнинг тажрибали машинистлари бўлиб, Қорақалпоғистонда ва Ўзбекистоннинг бошқа бир қанча областларида меҳнат қилмоқдалар. (ЎзТАГ).

ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИГА ЁРДАМ

ТЕРМИЗ. Термиз шаҳрининг икки ярим мингдан зиёдроқ меҳнаткашлари шанба ва якшанба куни ем-хашак тайёрлашда иштирок этди. Улар Амударё этагида, Учқизил даштида, шаҳар атрофидаги зонада пичан ўришди. Шаҳарликлар томонидан тайёрланган уч юз тоннага яқин озуқа Термиз районидаги Жданов номли ва «Намуна» колхозларининг чорвачилик фермаларига келтирилди.

(ЎзТАГ).

Оила мавзуида

ТОТУВ ТУРМУШ — УЗОҚ УМР

Фарзанд ўстириш ва уни уйли-жойли қилиш машаққатини сўз билан ифодалаш қийин. Қизини вояга етказган она куёв кўрсам, қуда-анда қилсам деб орзу қилади. Ҳар бир она ўз фарзандининг ували-жували бўлишини, тотув турмуш кечиришини тилайди.

Биз ҳикоя қилмоқчи бўлган воқеа бундай: она ўғил уйлантирди, тузуккина жойдан қиз олди. Маълумки, онасининг иссиқ бағридан чиқиб, ҳаётга биринчи мустақил қадам қўйган ёш қиз иккинчи уйга келганда, ўзига хос ётсирашни, баъзи қийинчиликларни кечирмай иложи йўқ. Бундай пайтда эса қайнона оналик қилиши керак. «Қайнона ҳам — она» деган ҳикмат худди шунинг учун айтилган.

Наврўзахон колхозда чевар теримчи эди. У ҳар йили 350—360 меҳнат куни ишлаб, энг зарбдор қизлардан саналарди. Бу қиз моҳир пахтакоргина эмас, чевар тикувчи ҳам эди. Бултур кузда Наврўзахон тошкентлик Шавкатжон деган йигитга турмушга чиқди. Колхозда илғор пиллачи, етти болани тарбиялаган Салима опа қизига шундай ўгит берди:

— Қизим, ақлли бўл, қайнонангнинг ҳамма айтган ишларини вақтида бажар, кам бўлмайсан.

Онанинг бу сўзи Наврўзахоннинг қалбига жо бўлди. Лекин, қайнонаси келинга оналик қилиш ўрнига, дастлабки кунларданоқ арзимаган сабаблар билан жанжал чиқаришга ҳаракат қила бошлади. Оқибатда, оилага совуқчилик тушди. Уйда ҳар куни ғиди-биди, жанжал. Наврўзахон бу тўғрида Шавкатжонга ётиғи билан тушунтирди. У онасининг одатини биларди:

— Ойимларнинг шунақа одатлари бор,— деди у,— катта акам уйланганда ҳам янгаларимга онам билан бувим кун бермаган эди. Майли, сабр қил, укам уйлансин, кейин бошқа жойга кўчиб кетармиз.

Қайнонанинг Наврўзахонга хуружи тўхтамади. Бу орада у касал бўлиб қолди. Қайнона эса бетоб келинга қарамади, юмушларига ҳам ёрдам бермади.

Салима опа қизини кўргани келганда, қудаси бемор тўғрисида ёмон сўзлар айтди: «Қиз ўстирмаган экансиз, ҳайвон ўстирибсиз. Қизингиз одам эмас. Уни қанча уришсам ҳам, ғинг демайди. Келгандан бери касал. Олиб кетинг қизингизни».

Маҳалла активлари ва кексалар келиб куёвнинг онаси Ойшага насиҳат қилишди. Лекин у Шавкатни «қўлга олган» эди. У «менга бундай маданиятсиз хотиннинг кераги йўқ»,— деб туриб олди. Оқибатда ёш оила бузилди.

Куёвнинг онаси ким? Бу аёл магазинда ишлаган, ҳар куни уйига маст бўлиб қайтарди. У эрини ҳам ҳайдаб юборди. Нега дерсиз? Шўрлик эр хотинига насиҳат қилиб, «ичма, маст бўлиб юрма, болаларнинг тарбиясини бузмагин»,— дегани учун уйидан ҳайдалган.

Ойшанинг онаси ҳам қизига насиҳат қилиш ўрнига, жанжаллар оловига керосин сепиб турди. Орамизда хунук хулқатворли шундай кишилар борлигига ачинасан.

Колхозда зарбдор бўлиб ишлаган Наврўзахоннинг бу оила ишига ярамай қолганига ҳайратланасан. Уруғ жойига тушса гул бўлади, ўтга тушса кул бўлади, деб шунга айтсалар керак-да.

Хўп, Наврўзахоннинг уй ишларига унчалик тажрибаси бўлмасин дейлик. Қайнона ҳам она-ку. Ёш келинга уй ишларини ўргатиш мумкин эмасми-ди?!

Шавкатжон эса, ўйлаб кўрмай, «Менга маданиятсиз хотин керак эмас», дейди.

Оилада тотув, хушмуомала ва самимий бўлиш, бир-бирини ҳурматлаш, бири баланд келганда, иккинчиси паст келса, олам гулистон.

Тотув турмуш — узоқ умр, дейдилар. Ҳа, тотувликда гап кўп.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

Ажойиботлар оламида

Қанотли синоптиклар

Планетамиздаги ноёб паррандалардан қизил ғоз (Фламинго) кўркам бўлишидан ташқари об-ҳавони олдиндан прогноз қила билиш қобилиятига ҳам эга. Қизил ғоз бир кун эмас, икки кун эмас, балки бутун келаси ёз ҳавоси қандай бўлишини олдиндан билдира олади. Қозоғистон чўлларидаги шу қушларнинг энг шимолдаги галаси яшайдиган катта Тенгиз кўлида ўтказилган тадқиқотлар шуни белгилашга ёрдам берди.

Кўкламда иссиқ мамлакатларда «Қозоғистондаги маконларига учиб келган қизил ғоз одатда бултур қолдирган уяларини эгаллайди. Лекин бунда улар ҳар йили бирдай иш тутавермайди. Баъзи йилларда улар тухумларини тўғридан-тўғри эски уяга қўяверса, баъзи йилларда эски уя деворига лой ташлаб, уни бир мунча кўтаради.

Маълум бўлишича, қизил ғоз эски уясини ҳеч бир ўзгартирмай, тухумини унга қўяверса, ёз жазирама, қуруқ келиб, ёғингарчилик оз бўларкан. Ғоз уясини баландлаштирганда эса ёз серёмғир бўлиб, Тенгизнинг сув сатҳи анча кўтарилар ва баландроқ уяларгина хавф-хатарсиз бола очиш имконини берар кан. Кўп йил олиб борилган кузатишлар қанотли «синоптик»ларнинг прогнозларида бирон йил ҳам хато бўлмаганлигини кўрсатди.

Орнитологлар (қушшунослар) ғознинг пари нимага ғоят чиройли қизил тусда бўлишининг сирини ҳам очишга муваффақ бўлдилар. Бу тус аччиқ шўр сувда яшайдиган қизил қисқичбақача — алоҳида планктонга боғлиқ бўлиши аниқланган. Қуш узоқ муддат шундай емишдан маҳрум қилиб қўйилса, унинг қанот ва парлари оппоқ бўлиб қолади. Қизил ғоз серпигмент планктонгдан ташқари шўр сувда урчийдиган пашша қуртларини, шунингдек, баъзи сув кўкат турларини ҳам истеъмол қилади. Қизил ғоз жўжалари то кузгача учолмайди. Аммо жуда яхши югура олади. Мана шу даврда катта қизил ғозлар жўжаларни йиртқичлардан қўриқлаб туради.

Саёз ва ботқоқ Тенгиз кўлидаги ноёб қизил ғозлар галаси давлат муҳофазасида туради. Улар Кўргалжи давлат заповеднигги составига киритилган.

В. ГАНЖА
(ТАСС мухбири).
Олмаота.

НАВОИЙ ВА ХАЛҚ ДОНОЛИГИ

Ўзбек шеъриятининг улуғ даҳоси бўлмиш Алишер Навоий ўзининг бой ва ранг-баранг адабий мероси билан адабиётимиз хазинасини ноёб дурдоналар билан тўлдирди. Шу билан бирга, ўзбек адабиётини жаҳон миқёсига кўтариб, унинг донгини ва шон-шуҳратини оламга ёйди. Бундай улкан бахтга эришиш Навоий учун ўз-ўзидан бўлган эмас, албатта.

Улуғ шоир аввало ўз халқини, унинг маданиятини, халқ оғзаки ижоди дурдоналарини севди, кунт билан ўрганди. Иккинчидан, ўз салафларининг асарларини сабр ва чидам билан мутолаа этди. Бу икки омил Навоий ижодига баракали таъсир этди ва унинг ижодини халққа яқинлаштирди, шоир асарларининг халқчиллик таъсир кучини оширди.

Алишер Навоий ўзининг илк лирик ғазалларидан тортиб, то машҳур «Ҳамса» каби асаргача назм ва насрда ёзган бошқа асарларининг барчасида ҳам халқнинг орзу-истакларини ўзида акс эттирувчи мақол, матал, қўшиқ, эртак, ҳикоя каби фольклор асарларидан фойдаланди, уларни ўз ижодий лабораториясида қайта ишлаб, янги мазмун бахш этиб, халққа қайта ҳадя қилди. Бу ҳам шоир асарларига умрбоқийлик бахш этди. Халқ ўртасида жуда кўп ишлатиладиган «Бировга чуқур қазсанг, унга ўзинг йиқиласан», деган мақолни шоир ўз даврининг золим ва жоҳил, шахсиятпараст кишиларига қарата ишлатиб, уни:

Ҳар кишиким бировга
қазғай чоҳ,
Тушғай ул чоҳ уза
ўзи ногоҳ

шаклида ишлатиб уни наср ипига тизади. «Дилозордан халқ безор» мақолига эса қуйидагича жило беради:

Ҳар кимки аччиқ бўлди сўзи,
анфоси,
Бор суҳбатидан халқнинг
истиғноси.

Бундай ҳолни шоир ижодида кўп учратиш мумкин. Шуни айтиш керакки, Алишер Навоий фақат халқ мақолларини қайта ишлаб, ўз асарларида ишлатибгина қолмай, балки ўзи ҳам жуда кўп ҳикматли сўз ва афоризмлар яратдики, булар ўз навбатида халқ мулкига айланиб кетган.

Агар қилмади эл ҳимоят
сенга,
Ўзингдин керакдир шикоят
сенга,
Айтур сўзни айт, айтмас
сўздин қайт.
Халойиққа кўрма, қилиб
бенаво,
Ўзингга раво кўрмаганни
раво.
Кишига зебу-зийнат ҳикмат
ва донишдир..

Улуғ шоирнинг асарларини кўздан кечирар эканмиз, унинг адолат, инсоф, тўғрилик, яхшилик каби олийжаноб инсоний фазилатларни тараннум этишда халқ эртакларига қайта-қайта мурожаат этиб, ундан ўз ғояси ва мақсадини ифодалашда фойдаланганлигининг гувоҳи бўламиз. Чунки эртаклар халқнинг орзу-умидларини, келажакка бўлган комил ишончини оптимистик руҳда ифодалашда катта аҳамиятга моликдир.

Алишер Навоийнинг эртаклар мазмун ва ғоясидан бевосита фойдаланиши бежиз эмас, албатта.

Шоирнинг ноёб сўз дурдоналаридан ташкил топган машҳур «Ҳамса»даги достонлар фикримизнинг далилидир.

«Ҳайратул аброр»даги адолатни тараннум этувчи эпизодлар, «Сабъаи сайёр»даги тўғрилик ва софлик каби яхши фазилатларнинг эгрилик, айёрлик, ёлғончилик каби инсондаги салбий хусусиятларга қарама-қарши қўйилиши, «Фарҳод ва Ширин»даги Фарҳоднинг қаҳрамонлиги ва баҳодирлиги, халқнинг азалий орзуси бўлган сув масаласининг ҳал этилиши, золим ва жоҳил подшоларнинг типик тимсоли бўлган Хисрав, айёр ва жосус Ёсуман кампир ва бошқаларнинг салбий образлари халқ эртакларида тасвирланадиган фикр — ғоя ва образларнинг айни ўзидир. Булар ичида, айниқса, тўғрилик ва эгрилик каби хусусиятни ифодаловчи ҳикоя диққатга сазовордир.

Маълумки, Алишер Навоий бутун умри давомида ўз даври амалдорларини фақат соф виждонли, марҳаматли, адолатли бўлишга даъват этиб келди ва шу йўлда ғоявий кураш олиб борди. Шунинг учун ҳам, ўз асарларида шундай шахсларга қарши курашда эртакларга мурожаат этади.

Юқорида айтилган ҳикояда соф виждонли, ростгўй ва тўғри сўзли Муқбил, ёлғончи ва кўнгли эгри Мудбирга зид қўйилади. Бу эса «Тўғри ва Эгри» эртагида тасвирланган воқеанинг айни ўзидир. Ёки «Золим подшо», «Аҳмоқ подшо» эртакларидаги золим ва жоҳил, халқни талаб хонавайрон этган подшолар образи Хисрав тимсолида мужассамлашиб, ўз аксини топган.

Фарҳоднинг:

Хунарни асрабон нетгумдир
охир,
Олиб тупроққаму кеткумдир
охир—

деб баралла бонг уришида халқнинг илм — ҳунар эгаси бўлиш, уни халқ хизматига йўйиш ҳақидаги орзу-умидлари ифодаланган. Фарҳоднинг тоғу-тошларни кесиб ,сув чиқаришидаги Навоий орзуси фақат бизнинг замонамиздагина амалга ошди...

Шу нарса характерлики, агар Алишер Навоий ўз асарларида халқ ижодидан фойдаланиб, халқ кўнглига яқин бўлиб қолган бўлса, ўз навбатида, халқ ҳам улуғ шоирнинг ўлмас сиймосини фольклорга олиб кирди. Маълумки ,халқ учун, жамият учун хизмат қилган улуғ кишилар ҳақида ижодкор халқнинг ўзи жуда кўп латифалар тўқиган ва улар оғиздан-оғизга ўтиб юради. Шундай улуғ шахслардан бири Алишер Навоий бўлиб, унинг ҳақида анчагина латифалар бор. Буларда асосий қаҳрамон улуғ мутафаккир шоирнинг ўзи бўлиб, у халқнинг мушкулини осон, оғирини енгил қилиб юради. Ўзининг доно фикрлари билан бегуноҳ кишиларни ўлимдан сақлаб қолади. Латифалардан бирида айтилишича, шоҳ Ҳусайн Бойқаро уйнинг шифтига қараб, атрофидагиларга «Келтир!» деб буюради. Лекин ҳеч ким бунинг маъносига тушунмайди. Шунда Алишер Навоий ўз донолиги ва ҳозиржавоблиги билан шоҳ атрофидагиларни бевақт ажалдан қутқариб қолади ва шоҳ ҳузурига дурадгор устани юборади.

Бундай ҳол шоирни халққа яқинлаштирди. Халқ билан шоир ўртасида муштарак бирлик пайдо бўлди. Зотан, мана беш асрдирки, халқ ўз шоирини ҳурматлаб, эъзозлаб келмоқда. Ўз навбатида шоир ҳам халқнинг шод ва хуррамлик кунларида ҳам, ғам-алам ва қайғули кунларида ҳам у билан доимо бирга, барча қайғуларига сирдош.

Т. АШУРОВ.
филология фанлари кандидати.

Планетамиз янгиликлари

ЦЕЙЛОН ҲУКУМАТИНИНГ ҚАРОРИ

КОЛОМБО. Бош министр Сиримаво Бандаранаике бошчилигидаги Цейлон Бирлашган фронт ҳукумати мамлакатнинг иқтисодий мустақиллигини мустаҳкамлаш чораларини амалга оширмоқда.

Ҳукумат ҳозирги вақтда чет эл конторалари ва даллол фирмалари фаолиятини текшириш учун комиссия тайинлаб, янги муҳим қадам қўйди. Цейлон жамоатчилиги бу қарорни зўр мамнуният билан кутиб олди.

«Сири ланка» газетаси редакцион мақоласида қуйидагиларни ёзади «Чет эл конторалари ва даллоллик фирмалари ҳамиша мамлакатимизнинг бойлигини чет элларга юбориш воситаси бўлиб келган эди. Табиий ресурсларимизнинг эксплуатация қилинишига бундан буён йўл қўйиш мумкин эмас. Ҳукуматнинг кўрган тадбири тўғри тадбирдир».

Американинг Чаттануга шаҳрида (Теннисип штати) тартиб сақловчиларнинг қўпол муомаласи муносабати билан кўтарилган негр аҳолисининг тўлқини бир неча кундан буён тинмайди.

Шаҳар кўчаларида ҳукуматнинг қийноқларига қарши намойишга чиққан бир группа негр ёшларининг ҳайдаб юборилиши туфайли кўчада қора танлилар билан полиция ўртасида тўқнашув бошланди.

СУРАТДА: негр намойишчиларидан ўч олиш.

ТАСС фотохроникаси.

Сенинг чет эллик тенгдошинг

ХАЙРЛИ ЙЎЛГА ОТЛАНДИЛАР!

УЛАН-БАТОР. Монголия Республикасининг ўқув юртларида сўнгги имтиҳонлар тамом бўлди. Йигит-қизлардан 4 минг кишига олий ва ўрта махсус таълим олганлиги тўғрисида диплом берилди. Улар орасида инженерлар, экономистлар, врачлар, педагоглар бор. Ана шу ўқув юртларини тамомлаб чиққан ёшлар ишлагани мамлакатнинг турли қисмларига борадилар.

КУБА ЎҚУВЧИЛАРИ УЧУН

ГАВАНА. Кубада ўқув юртлари биноларини қуришга катта эътибор берилмоқда. Гавана вилоятида 500 бола учун «Сейба дос» интернати очилди. Пинос оролида шу хилдаги яна бир интернат фойдаланиш учун топширилади. Бундай интернатлар биринчи навбатда мамлакатнинг йирик қишлоқ хўжалик районларида ташкил этилади. Ўқувчилар таълим ишларини халқ хўжалигида самарали меҳнат қилишнинг зарур бўлган практика ва тегишли касбларни эгаллаш билан бирга қўшиб олиб борадилар.

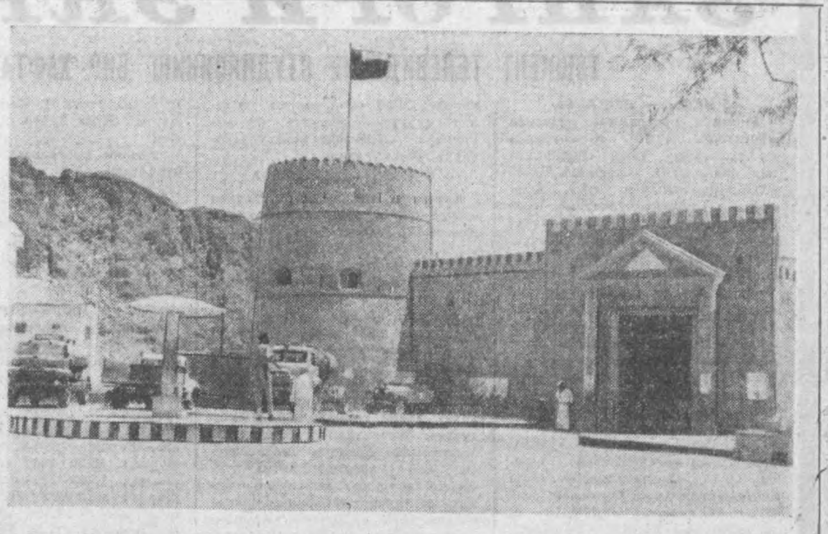

СУРАТДА: (Уммон) ўн тўрт аср муқаддам Москатда қурилган қалъа девори.

Н. Канунников фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

ҲИНДИСТОН БИЛАН ПОКИСТОН ЧЕГАРАСИДА

ДЕҲЛИ

Ҳиндистон билан Покистон чегарасида отишма бўлди. ПТИ агентлигининг хабар беришича, Покистон армияси 27 июнда Ҳиндистоннинг Петропол чегара постини (Ғарбий Бенгалия штати) миномётлар ва пулеметлардан ўққа тутди. Отишув натижасида Ҳиндистоннинг чегарадаги бир қанча қишлоқларига моддий зарар етказилди.

Ҳиндистоннинг Мегхалайя ва Ассом штатларининг шарқий Покистон билан чегарадош районларида «хавфсизлик мақсадида» комендантлик соати жорий этилди, деб ёзади «Пэтриот» газетаси.

КАРОЧИ

Покистон ҳукумати Ҳиндистон армияси Покистон территориясига ҳужумини «давом эттираётганлиги» тўғрисида Ҳиндистонга яна норозилик нотаси юборди.

Покистоннинг 26 июнда Ҳиндистон олий комиссарига йўллаган Нотасида 19 июндан 21 июнгача бўлиб ўтган можароларнинг рўйхати келтирилган. Нотада ҳинд солдатлари шарқий Покистон территориясини пулеметлар ва миномётлардан ўққа тутганликлари, баъзи граждан объектларини вайрон қилганликлари айтилади. (ТАСС).

ПАРАГВАЙДАГИ СИЁСИЙ МАҲБУСЛАРНИНГ АҲВОЛИ ОҒИР

БУЭНОС - АЙРЕС. Парагвайдаги сиёсий маҳбусларнинг қариндош-уруғлари либерал радикаллар партиясининг органи «Радикал» газетаси орқали мамлакатдаги врачларга мурожаат қилдилар ва сиёсий маҳбуслар учун жуда зарур бўлган медицина ёрдами кўрсатишларини ўтиниб сўрадилар.

Кейинги вақтларда Парагвайдаги сиёсий маҳбусларнинг аҳволи анча оғирлашди. Матбуот норозилик билдириш юзасидан очлик эълон қилган сиёсий маҳбуснинг ўлганлиги тўғрисида хабар беришга ҳам мажбур бўлди.

Стресснер ҳокимияти сиёсий маҳбусларнинг оғир шароитда яшаётганлигига қарши норозилик садоси тўғрисида лом-мим демасликка ҳаракат қилмоқда. Либераллар партиясининг органи «Парагвай-73» биринчи сони босилиб чиққанидан кейин яқинда бу газета ёпиб қўйилди.

Либерал-радикаллар партиясининг раиси Эфраин Кардосо сиёсий маҳбусларга шафқатсиз муомала қилинаётганлигига маъмурларнинг эътиборини жалб этди. «Парагвай ички ишлар министри Абино Монтанаро сиёсий маҳбусларнинг иши қайтадан кўриб чиқилмоқда ва баъзилари бўшатиб юборилди», деди. Аммо сиёсий маҳбуслардан бирортаси ҳам бўшатиб юборилганлиги жамоатчиликка маълум эмас.

Ғайратли адмиралнинг «ростгўйлиги»

Тарихда шундай бир факт маълумки, эрамизгача Эроннинг бир ношуд флот саркардаси ўз эскадрасига зарар келтирган Ўртаер денгизининг қайсар тўлқинларини савалашга буйруқ берган экан. Айни бизнинг давримизда эса Жино Бириндслли деган адмирал пайдо бўлди. У Европанинг жанубий зонасида НАТО ҳарбий-денгиз кучлари бирлашмасининг қўмондонлиги вазифасига тайинланаркан ўзини Ўртаер денгизи районида Нептуннинг ягона ноиби ҳис қилиб кеккайиб кетди.

Бириндсллининг Исроилда чиқаётган «Маарив» газетасида яқиндагина айтган фикри бўйича даставвал Ўртаер денгизини тамомила «беркитиб қўйиш керак», уни бундан юз йил илгариги, яъни Сувайш каналининг очилиши муносабати билан «Аида» операсининг тантанали премьераси қўйилишидан олдинги ҳолига қайтариш керак. Адмирал анъанали сув йўли бўйлаб кемалар қатновини тиклаш билан боғлиқ бўлган планларни: «Мен Ўртаер денгизида НАТО ҳарбий-денгиз кучларининг қўмондони бўлишим сифатида бунга рози эмасман» деб қисқагина шарҳлаб берди. Италиялик адмирал ўз ҳамкасбларининг, чунончи НАТО доираларининг Исроил босқинчиларини рағбатлантиришини яширин учун уринаётганликларини гўё қайд қилиб кўрсатган бўлиб «Маарив» газетасининг вакилига: «Исроил ўз йўлини ўзгартирмаслиги, шу йўлдан бораверини керак»... деб айтди.

«Маарив» газетаси адмирал Бириндсллини газетхонларга «кескин ғояли» киши, у бу ғояларни қўрқмасдан айтяпти, деб тавсия қилди. Адмиралнинг галдаги «кескин ғояси» унинг Ўртаер денгизидаги вазият ҳақида фикр юритишлари билан боғлиқ.

Бириндслли ўша интервьюсида: «Совет кемалари ва денгизчиларининг Ўртаер денгизида мавжудлиги совет солдатларининг айтайлик Голландияда мавжуд бўлишидек гап эканлигини Ғарбда ҳали тушунмайдилар» деб файласуфлик қилади.

Халқаро денгизлар ҳуқуқи бўйича асарлар ёзган муаллифлар бўзаришса арзийди. Бириндслли ҳозирданоқ Ўртаер денгизини ўз хусусий ҳовлисидаги ёпиқ ҳавзага ўхшатиб, «қайта ўзгартирганлиги» маълум бўлди. Илгари НАТОда раҳбарлик вазифаларида бўлган америкалик ва англиялик адмираллар, гарчи уларда ҳам баъзан Ўртаер денгизининг ҳамма сатҳини эгаллаб олиш ҳақидаги фикрлар пайдо бўлган бўлса ҳам, бунга ақллари етмаган экан.

Италияда бу интервью алоҳида шов-шувга сабаб бўлмади. Жино Бириндслли бундай жанговар баёнотлар билан биринчи марта чиқаётгани йўқ. «Аванти» газетаси кунларнинг бирида Бириндслига «Нутқ сўзлай билмаслик» касалига йўлиққан, деган диагноз қўйиб, касаллик бўйича пенсияга чиқишни очиқдан-очиқ таклиф этди. Бироқ адмирал аввалгидек юқори атлантик вазифани эгаллаб турибди. Афтидан, НАТОда агрессивлик билан боғлиқ бўлган масъулиятсиз баёнотлар ҳарбий-денгиз кучлари раҳбарлиги учун қимматли ва зарур фазилат деб, ҳисобланса керак...

В. АРДАТОВСКИЙ,
АПН мухбири.
Рим.

Вьетнам Демократик Республикасининг хотин-қизлари янги ҳаётнинг актив қурувчиларидир. Улар бундан йигирма уч йил муқаддам ташкил қилинган Вьетнам хотин-қизлар союзига бирлашган.

СУРАТДА: Ханой хотин-қизлари миллий кийимларида.

Б. Соболев фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

СОРБОН,

Тожик ёзувчиси.

АФСОНА

(ҲИКОЯ)

— Менинг айбим. Сиз излаб гопасиз деб гумон қилган эдим.

— Йигит орқасидан борган бирор қизни кўрганмисиз?

— Кўрганим йўқ. Аммо айтишадики...

— Эҳтимол... Келинг, олдинга боқайлик-чи, нима бор экан.

— Олдинда — уфқ.

— Майли уфқ бўлсин. Уфққа ихлосим баланд. Кани, бораверсак қаерга етар эканмиз.

— Қаерга етардингиз? Москвага етасиз; яна қайтасиз.

— Гулбоз, сиз анча шўх кўринасиз.

— Менинг бу ҳазилларим

(ОХИРИ. Боши газетанинг 152-сонида).

куйганимдан. Сиз мени куйдираяпсиз

— Мен?

— Сиз... Наргис, дам олиш куни тоққа чиқамизми?

— Ихтиёрингиз...

* * *

— Наргис, мен сиз учун лола тердим, аммо наргис топмадим.

— Ташаккур, Гулбоз!

— Эҳтимол бу тоғларда Наргис бўлмас. Оҳ, сизнинг кўзларингиз ўша чиройли гулга шундай ўхшайдики...

— Гулбоз, сиз Лев Толстойнинг «Ёшлик» китобини ўқиганмисиз

— Ҳа.

— Оҳ, у майсани шунча ҳам севар экан. Майса устида юмалар экан, майсадан ёстиқ ясаб, кўкрагига қўйиб китоб ўқир экан.

— Агар сизнинг ҳам «Ясная Поляна»нгиз бўлса, майса устида бошингиз билан тик турар эдингиз.

— Мен учун тоғларимиздаги майсалар етарли.

— Ҳа, бу ерда ҳам лола, ҳам майса, ҳам шўхоқар дарё.. ҳам менинг Наргисим...

— Нега сизники бўлар экан?

— Саволга ҳожат йўқ.

— Гулбоз, бу ерга яна қачон келамиз?

— Ҳар куни.

— Йўқ, дарсим бор. Яна келгуси якшанбада. Гулбоз мен амакимнинг уйидан кетаман, ёнингизга оласизми?

— Менинг уйим йўқ. Уй олиш навбатим ҳали узоқ.

— Бирга ижарада турсак, қандай бўларкин?

— Бўлмайди. Ижарадан амакининг мушти ва келинойининг аччиқ сўзлари афзалроқ.

— Мен сиз билан бирга бўлишни истайман... Бундан кейин сизни Гулбоз демайман.

— Нега?

— Сиз Ошиқ экансиз. Йўқ. Агар қизларнинг исми демаганларида, сизни Садбарг атардим.

— Садбарг? Нега?

— Айтишларича, Садбарг Наргиснинг ошиғи экан. Наргиснинг юзини кўришни истаркан. Аммо наргис очилгунча хазон бўларкан.

— Йўқ, маъқул эмас.

— Рози бўлмасангиз, Ошиқ дейман.

— Ихтиёрингиз. Фақат кимнинг ошиғи

— Ошиқ... Унинг ошиғи...

* * *

— Алло! Ошиқ бормилар?

— Бу ерда ҳамма ошиқ, қайси бири керак?

* * *

— Яна шарманда бўлдим. Исмингизни айтмадингиз.

—Менинг айбим. Ўзим келдим, қўнғироқ қилишнинг нима кераги бор?

— Энди мен сизсиз туролмайман. Тезроқ кўрмоқчи эдим.

— Севиб қолдингизми?

— Йўқ, одат қилибман. Ёнимдан кетсангиз, ўзимни йўқотаман.

— Энди муҳаббатнинг борлигига иқрордирсиз?

— Йўқ, иқрор эмасман.

— Бўлмаса, мени Ошиқ деганингиз нимаси?

—Менимча, юриш-туришингизга шу сўз муносиб. Аввалари буни бир ҳавас деб билардим. Кейинчалик муҳаббат эканлигига тушундим.

— Яхши тушунибсиз. Муҳаббат.

— Гулбоз, келаси якшанба қаерга борамиз?

— Билмадим, Наргис. Ошиқ дейишга тилингиз бормадими?

— Бегонадай. Гулбоз, бордию мени алдасангиз, ё оқибат ёқмай қолсам, нима қиламан?

— Бундай бўлиши мумкин эмас. Борди-ю, менинг хотиним бўлганида нима қилардингиз?

— Иккинчи хотингиз бўлардим.

— Кейин мени...

— Йўқ, Гулбоз, мен ўзим хоҳладим, дердим.

— Биринчи хотиним рози бўлмаса-чи?

— Борди-ю биринчи хотин буни хоҳламаса, фақат аблаҳ эр иккинчи хотинни орзу қилади.

—Сиз оқиласиз, Наргис. Шу кундан эътиборан, биз биргамиз. Мен сизсиз туролмайман, аммо бирга туришга жойимиз йўқ.

— Амаким жаллод. Мени беҳуда кўчада юришимга йўл қўймайди. Эркакларнинг мақрини биламан, дейди. Борди-ю билиб қолса...

— Нима қиларди? Уйидан қувар. Ётоқхонага келсангиз яна ҳам яхшироқ.

— Қайнонасиз яхши демоқчимисиз?

— Ўзингиздан қолар гап йўқ. Наргис, сиз учун маржон сотиб олдим.

— Нега узук эмас?

— Узук кейинроқ.

* * *

— Алло! Гулбоз Фаррух бормилар?

— Командировкага кетган.

* * *

— Алло! Гулбоз келдиларми?

— Бетоб?

— Қаерда?

— Уйларида

* * *

— Наргис, Наргис! Қаерга шошаяпсиз?

— Оҳ, тузалдингизми, Гулбоз! Борай десам, уйингизни билмайман. Сизсиз... Нега ҳеч нима демасдан командировкага кетдингиз? Келибсиз, хабар олмадингиз.

— Мен бетоб бўлиб қайтдим. Сизни кўролмадим. Соғайиб келаяпман.

— Сизни уйингизда дедилар. Уйингиз қаерда?

— Уй дейишга ҳам уяламан. Бир оёқ сиғса, иккинчиси сиғмайди...

— Гулбоз, бераҳм экансиз. Мени ташлаб ҳеч нима демасдан кетдингиз.

— Тезда қайтмоқчи эдим. Шунинг учун ҳеч нима демадим.

— Биласизки, мен сизга одатланганман...

— Энди такрорланмайди, Наргис.

* * *

— Алло, Гулбоз, бормилар

— Оиласи касал бўлибди, кетди.

— Қайси маънода?

— Маъноси шуки, бугун идорада бўлмайдилар.

* * *

—Наргис! Наргис!.. Нега тўхтамайсиз. Орқангиздан, югураман, чақираман, қарамайсиз! Тўхтанг, нима бўлди?

— Оилангиз тузалиб кетдими?

— ... Ёмон қараш қилманг. Кўзларингиз Наргис ҳуснини йўқотаяпти.

—Туф топган исмингга!

— Наргис!..

* * *

— Алло, Гулбоз, мен сизни кўришни истайман.

* * *

— Салом, Наргис. Мендан ранжидингизми?

— Нега хотинингиз борлигини илгарироқ айтмадингиз?

— Айтганимда сизни йўқотардим.

— Мен сизга ўрганиб қолдим. Энди нима бўлади?

—Ҳеч нима. Ҳар кундагидек юрамиз.

— Ҳа, хотин-болаларни алдаш! Мен бундай қила олмайман. Инсофсиз!

— Йиғламанг, Наргис! Сиз менинг юрагимсиз, сизсиз мен ҳам қийналаман. Ўйлайманки, бизнинг ўртамиздан қил ўтмайди.

— Йўқ, тоқат қилолмайман, Гулбоз. Иккинчи хотинингиз бўламан деган бўлсам ҳам... Кўзимга кўринманг!!!

* * *

— Сизсиз туролмайман. Ҳар куни бир марта кел, салом айт, кейин кет. Сени кўрсам бас... Қўлингни ол! Бундан кейин сочимга қўл тегизма.. Яқинлашма... Узоқдан бир биримизни кўрамизу, кетамиз... Нега хомушсан?

— Айтадиган гапим йўқ.

— Ҳа, гапинг йўқ. Уялма. Сен танҳо эмассан, ҳамма эркаклар ҳам бегона хотинлар олдида бўйдоқлар. Хотинлари ўша лаҳзада ўладилар, ё вафосиз бўладилар, аммо эркаклар ҳамиша пок, ошиқ ва кўр бўладилар. Олдиларида турган хотиндан бошқа ҳеч нарса кўрмайдилар. Ўткинчи муҳаббат ҳам шунда, муҳаббатни ўлдирадиган ҳам ўшалар. Нега гапирмайсан. Гулбоз! Албатта, бу сўзлар сенга ёқмайди.

— Менга қийин...

— Ҳа, албатта, сенга қийин. Ҳамма гапларингни айтдинг, муҳаббат афсонасини ўқидинг. Яна нима қолди? Айтган сўзларингни такрорлашга уялаяпсан. Кўкрагингда муҳаббат нишони бор, яна нима керак... Гулбоз, мен сенинг ёқангдан олмайман, юзингга урмайман. Бу муҳаббат бизнинг қалбимизда қолсин. Кет! Гоҳида олдимдан ўтиб тур, токи сени кўриб турсам кифоя. Кет, азизим, кет..

* * *

— Алло! Гулбоз борми?

— Бундай одам йўқ!!!

Тожикчадан
Жонибек ҚУВНОҚОВ
таржимаси.

Редактор ўринбосари М. КАРИМОВ.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

ТОШКЕНТ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ БИР ҲАФТАЛИК ПРОГРАММАСИ

5 ИЮЛЬ — ДУШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 17.10 Кўрсатувлар программаси. 17.15 «Бизникига кел, бизникига». Телефильм. 18.50 «Халқ фаровонлиги учун». Телеочерк. **Тошкент кўрсатади.** 19.00 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 19.05 Кичкинтойлар учув «Қувноқлар даврасида». 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида).19.45 «Оламда нима гап». 20.15 «Севишганлар». Бадиий фильм. 21.35 «Ахборот» информацион программаси. 21.50 «Дўстлик» экрани «Чорвадорларнинг қардошлик маслаҳати». Фрунзе ва Тошкент студияларининг телевизион перекличкаси. **Москва кўрсатади.** 22.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. «ДИНАМО» (Киев) — «ДИНАМО» (Тбилиси). 00.15 «Вақт» информацион программаси. 00.45 Футбол бўйича СССР чемпионати. «ДИНАМО» — (Москва) — «НЕФТЧИ» (Боку). Иккинчи тайм (ёзиб олинган). 01.30 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Рус тилида: 17.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ёшларнинг ижоди ва зарбдор меҳнати — беш йилликка». 18.30 «Финаль старти олдидан». Спорт эшиттириши. **Москва кўрсатади.** 19.00 РСФСРда хизмат кўрсатган артист, халқаро конкурслар лауреати В. Климовнинг концерти. 19.45 Телефильм. 20.05 Адабий асарларни экранлаштириш. М. Шолохов. «Чўпон». Телевизион бадиий фильм. 20.45 Ёзувчи минбари. 21.00 Рангли телевидение. «Кўркўрона бахт». Телеспектакль. 22.00 Рангли телевидение. Талабларга мувофиқ концерт. СССР халқ артисти Александр Огнивцев куйлайди. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 «Иртиш қирғоқларида». Бадиий фильм (ўзбек тилида).

Учинчи программа. Душанба кўрсатади. 19.00 Экран болаларга. 20.00 Янгиликлар. 20.10 «Қизил альпинистлар»» Телефильмнинг 7—8-сериялари. 21.00 Оқшом эртаклари. **Тожик тилида:** 21.10 «Юксак парвозлар». 21.30 Нафосат оламида». 22.00 Янгиликлар. 22.15 «Ўт билан ўйнашманг». 22.30 Москва кўрсатади.

6 ИЮЛЬ — СЕШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 13.00 Кўрсатувлар программаси. 13.05 Янгиликлар. 13.15 Болалар учун. «Колокольчик» клуби. 13.45 «Алёшанинг ови». Бадиий фильм. 14.45 Музикали киоска. 15.15 Янгиликлар. 15.20 Москва кундузги кўрсатувларининг охири. 17.25 Кўрсатувлар программаси. 17.30 «Табиат ва инсон». 18.00 Рангли телевидение. Болалар учун. «Каштанка» Мультфильм. 18.30 КПСС XXIV съезди материалларини ўрганувчиларга ёрдам. **Тошкент кўрсатади.** 19.00 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 19.05 Телевизион қўғирчоқ театри. 19.25 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 19.40 «Шеърият гулшанида». Тошпўлат ҲАМИД. 20.10 «Жиноят ва жазо». Бадиий фильм 1-серия (рус тилида). 22.00 «Июль — ғўза парваришида ҳал қилувчи ой». 22.15 «Ахборот» информацион программаси. **Москва кўрсатади.** 22.30 Рангли телевидение. Футбол бўйича СССР чемпионати. ЦСКА — «СПАРТАК» (Москва). 00.15 «Вақт» информацион программаси. 00.45 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Рус тилида: 18.00 Ўзбек шоирларининг янги таржималари. 18.15 Ёш ижрочилар концерти. **Москва кўрсатади.** 19.00 Москва композиторлари билан учрашув. 20.05 Янгиликлар. 20.15 Бадиий ўқиш. 20.45 «Шайтон изидан». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 «Судхўрнинг ўлими». Бадиий фильм (ўзбек тилида).

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўқув кўрсатувлари программаси. Ўзбек тилида: 10.00 Абитуриентлар учун физика. 20.00 Абитуриентлар учун. Химия. **Рус тилида:** 21.00 «Константин Огневой суратга тушади». Фильм-концерт. 21.35 «Қишлоқ ўқитувчиси». Бадиий фильм.

7 ИЮЛЬ — ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 13.00 Кўрсатувлар программаси. 13.05 Янгиликлар. 13.15 «Объектив». Фотоҳаваскорлар учун кўрсатув. 13.45 Рангли телевидение. «Салб юлдузи остида». Бадиий фильм. 15.00 Беш йиллик марралари. Репортаж. 15.30 Янгиликлар. 15.35 Москва кундузги кўрсатувларининг охири. **Тошкент кўрсатади.** 17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). **Ўзбек тилида:** 18.15 «Юлдузча». Телевизион журнал. 18.50 Миллионлар ленинча университети. 19.05 «Ўзбектелефильм» кўрсатади. «Саёҳат Тошкентдан бошланади». Ҳужжатли фильм премьераси». 19.45 «Ахборот» информацион программаси. 20.00 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 20.05 Янгиликлар. 20.15 Рангли телевидение. «Рус калейдоскопи». Телевизион-музикали фильм. 20.45 «Шайтон изидан». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 22.30 Спорт кундалиги. 23.15 «Вақт» информацион программаси. 23.45 Рангли телевидение. «Дўстлар учрашуви». Концерт. 01.10 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 17.30 Кўрсатувлар программаси. 17.35 «Орлёнок» студияси ёш мухбирларнинг СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери Л. Яшин билан учрашуви. 18.05 Рангли телевидение. Болалар учун. «Кичкинтой ва қора ниқоб». Мультфильм. 18.30 «Уралмаш. Беш йиллик. Биринчи йил». Телеочерк. 19.00 Бадиий ҳаваскорлар концерти. 19.25 Китоб дўкони. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 20.05 Ишчи — фахрли ном. 20.35 «Ярим аср йилномаси». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1941 йил ҳақидаги серияси. 21.25 Марайим Жалилов куйлайди. 22.05 «8-шахтадаги воқеа». Бадиий фильм.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўқув кўрсатувлари программаси. Ўзбек тилида: 19.00 Абитуриентлар учун. Математика. 20.00 Абитуриентлар учун. Химия. **Рус тилида:** 21.00 «Ярим тундаги учрашув». Фильм-концерт. 21.20 «Якка-ма-якка». Бадиий фильм.

8 ИЮЛЬ—ПАЙШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 13.00 Кўрсатувлар программаси. 13.05 Янгиликлар. 13.15 Ўқувчилар учун кўрсатув. 13.40 Рангли телевидение. «Сув остидаги акваланглар». Бадиий фильм. 15.00 Коммунист ва давр. 15.30 Янгиликлар. 15.35 Москва кундузги кўрсатувларининг охири. 17.40 Кўрсатувлар программаси. 17.45 Ўқувчилар учун. «Нептун» клуби мукофоти учун. 18.10 Совет шоирларининг шеърлари. 18.30 Чорвачилик истиқболлари. **Тошкент кўрсатади.** 19.00 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 19.05 «Ахборот» информацион программаси. 19.20 В. Дельмар. «Эртанги кунга ўрин бер!». Горький номли Целиноград драма театрининг спектакли. **Ўзбек тилида:** 21.20 «Ахборот» информацион программаси. 21.35 «Ноз-неъмат бунёдкори» программаси. 22.00 БАЛЕТ КЕЧАСИ». Алишер Навоий номидаги Давлат Академик опера ва балет Катта театридан олиб кўрсатилади. **Москва кўрсатади.** 24.00 «Вақт» информацион программаси. 00.30 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Рус тилида: 18.00 Болалар учун мультфильм. 18.20 «Чўлдаги техникумлар». Ёшлар учун кўрсатув. **Москва кўрсатади.** 19.00 Қўшиқ—ҳамроҳимиз. 19.45 «Биз Диксонда яшаймиз». Ҳужжатли фильм. 20.05 Янгиликлар. 20.15 Рангли телевидение. «Қайта туғилган куй». Бадиий фильм. 21.30 П. И. Чайковский номидаги IV халқаро конкурс лауреати Т. Свирская концерти. 22.30 Театр ҳақида суҳбат.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. 20.00 «Мен Бошқирдистон». Ҳужжатли фильм. (ўзбек тилида). **Рус тилида:** 20.50 «Довдираш». Телевизион бадиий фильм. 21.55 «Римма Волкова куйлайди». Фильм-концерт. 22.25 «Осетияликлар». Ҳужжатли. фильм.

9 ИЮЛЬ—ЖУМА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 13.00 Кўрсатувлар программаси. 13.05 Янгиликлар. 13.15 Рангли телевидение. Болалар учун. «Собиқ денгизчи ҳикоялари». Мультфильм. 13.45 Рангли телевидение. «Абжир бола». Бадиий фильм. 15.00 Тележурнал. 15.30 Беш йиллик марралари. 15.45 Янгиликлар. 15.50 Москва кундузги кўрсатувларининг охири. 17.30 Кўрсатувлар программаси. 17.35 Рангли телевидение. Болалар учун. «Эртакка саёҳат». 18.00 «Социализм дунёси». Монголияда халқ революциясининг 50 йиллигига бағишланган программа. **Тошкент кўрсатади:** 19.00 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 19.05 Ўқувчиларнинг XXII республика спартакиадаси кундалиги. 19.25 «Ахборот» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 19.40 Адабий театр. А. Ҳожи. «Волга уйғоқ». 20.10 «Ахборот» информацион программаси. 20.25 Жиноят ва жазо». Бадиий фильм. 2-серия (рус тилида). 22.00 Рангли телевидение программаси. Тажриба кўрсатуви. **Москва кўрсатади.** 22.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. «ДИНАМО» (Москва) — «АРАРАТ» (Ереван). 00.15 «Вақт» информацион программаси. 00.45 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Рус тилида: 18.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. 18.30 Линогравюра усталари. **Москва кўрсатади.** 19.00 СССР халқ артисти Давид Ойстрах концерти. Консерваториянинг Катта залидан олиб кўрсатилади (ёзиб олинган). 20.00 Янгиликлар. 20.10 Шоир Степан Щипачев студиямиз меҳмони. 20.35 Рангли телевидение. «Қарағай томчиси». Ҳужжатли фильм. 21.25 «Форсайт ҳақида қисса». Ж. Голсуорси романи асосида кўп серияли инглиз телевизион бадиий фильми биринчи сериясининг премьераси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 «Паспортсиз киши». Бадиий фильм. (ўзбек тилида).

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 20.00 Классик куйлардан концерт. 20.40 «Ўрмон бойликлари». разведкачилари». Кинофильм. **Рус тилида:** 21.00 Эстрада куйларидан концерт. 21.40 «Шовқин-суронли кун». Бадиий фильм.

10 ИЮЛЬ — ШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 9.55 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 10.00 Ўқувчиларнинг XXII республика спартакиадаси кундалиги. 10.30 «Дўстлик чаманзори». Концерт. **Москва кўрсатади.** 10.55 Кўрсатувлар программаси. 11.00 Янгиликлар. 11.05 Рангли телевидение. Болалар учун мультфильмлар. 11.35 Ҳужжатли фильм. 11.55 Эфирда «Молодость». «Оқ йўл» 12.45 Концерт. 13.15 Монголия халқ революциясининг 50 йиллигига бағишланган программа. 14.00 Монголия санъат усталарининг концерти. **Тошкент кўрсатади.** 16.55 Кўрсатувлар программаси. 17.00 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). **Ўзбек тилида:** 17.10 «Қувноқ пионер ёзи». 17.50 «Сеҳргар рассом». Мультфильм. 18.00 «Виждон паришонхотирлиги» Ҳужжатли фильм. 19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Истиқбол эгалари». 20.00 «Ахборот» информацион программаси. 20.15 Лирик куйлардан концерт. 20.55 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 21.00 Янгиликлар. 21.05 Иттифоқдош республикалар спартакиадаларида. 21.20 Концерт. 22.00 Рангли телевидение. Катталар учун эртак. 23.00 СССР халқларининг V спартакиадасида. Баскетбол. Ленинград терма командаси ва Москва терма командаси. Эркаклар. 24.00 «Вақт» информацион программаси. 00.30 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 11.30 «Андрейка». Бадиий фильм (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 15.00 «Здоровье». Илмий-оммабоп программа. 15.30 Болалар учун. Москва ёш томошабинлар театри спектакли. 16.30 Эфирда «Молодость». 17.30 Рангли телевидение. Москвада Монголия санъати кўргазмаси. 18.00 «Хуш келибсиз ёки бегона кишилар кириши мумкин эмас». Бадиий фильм. 19.15 Ёзувчи минбари. 19.35 «Осон командировка». Телеспектакль. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 21.00 «Ленинград жасорати». Телефильм. 21.55 Озарбайжон санъат усталарининг концерти. 22.35 «Тоғлик қасосчилар». Бадиий фильм. 1—2-серияллари.

Учинчи программа. Душанба кўрсатади. Рус тилида: 19.15 «Пионер» студияси кўрсатади. 19.30 Янгиликлар. 19.40 Эртага— балиқчилар куни. **Тожик тилида:** 20.00 Ҳикмат Ризо — колхозчилар меҳмони. 21.00 «Балли, ёшлар». Бадиий фильм. 22.25 Янгиликлар. 22.40 Пушкин номидаги Ленинобод театри артистларининг концерти.

11 ИЮЛЬ — ЯКШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 9.25 Кўрсатувлар программаси. 9.30 Ўқувчилар учун. «Сиз уларни танийсиз» (рус тилида). 10.10 Ёзувчилар — болаларга. Толиб ЙЎЛДОШ. **Москва кўрсатади.** 10.55 Кўрсатувлар программаси. 11.00 Янгиликлар. 11.05 Ровно зиғир тола комбинати ашула ва рақс ансамблининг концерти. 11.45 Рангли телевидение. Ҳайвонот оламида. 12.45 Рангли телевидение. Болалар учун мультфильм. 13.00 Телевизион календарь. Бугун—балиқчилар куни! 13.30 Музикали киоска. 14.00 Махачкала телвидение студиясининг программаси. **Тошкент кўрсатади.** 16.55 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 17.00 «Звездочка». Кинокўрсатув. 17.40 «Ахборот» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 18.00 Балиқчилар кунига бағишланган кўрсатув. 18.25 «Муқаддима». Бадиий фильм. 19.50 «Ахборот» информацион программаси. 20.10 Оламга саёҳат. Кинокўрсатув. 21.10 Фан— қишлоқ хўжалигига. 21.30 Таваккал ҚОДИРОВ куйлайди. **Москва кўрсатади.** 22.30 Рангли телевидение. Футбол бўйича СССР чемпионати. «СПАРТАК» (Москва)— «ТОРПЕДО» (Москва). 00.15 «Вақт» информацион программаси. 00.45 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: Ўқув кўрсатувлари программаси. 10.00 Абитуриентлар учун. Физика. 11.00 Абитуриентлар учун. Математика. **Москва кўрсатади.** 15.00 А. Линдгрен. «Пеппи —узун пайпоқ». Телеспектакль. 16.00 М. Шолохов. «Очилган қўриқ». Адабий эшиттириш. 17.10 «Изланиш» тележурнали. 18.00 Рангли телевидение. Киносаёҳатчилар клуби. 19.10 Останкинода байрам оқшоми. Балиқчилар кунига бағишланган концерт. 20.50 «Форсайт ҳақида қисса». Кўп серияли инглиз телевизион бадиий фильм премьераси. 2—3-сериялари. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 «Иристон фарзанди». Бадиий фильми (ўзбек тилида).

Учинчи программа. Фрунзе кўрсатади. 19.10 Кўрсатувлар программаси. 19.15 «Сенинг китоб жавонингда». Болалар учун кўрсатув. 19.35 Киножурнал. 19.45 Қирғиз санъати кишилари. С. Чўкморов. 20.35 Телевизион календарь. «Бугун — балиқчилар куни». 20.45 Кўрсатувлар программаси. 20.50 Москва.

Реклама ва эълонлар

Кино

2 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

Цирк пардаси ортида—«ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ВОСТОК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Асосий зарба (2 серия)—САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Ҳалок бўлган жавоб беради — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (тоқ соатларда).

Ҳалоскорлик (1—2 серия, кеч соат 8 яримда), **Шер ҳамлага ҳозирланмоқда** (кеч 6.45 минутда): —«ЧАЙКА».

Том Жонс (2 серия, кеч 9 да), **Денгиз қўшиғи** (кеч 6 ва 7 яримда):—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Одам амфибия (кеч 7 да), **Тошдаги достон** (2 серия, ўзбек тилида, кеч 9 да):—«КЎКЧА».

Чегарада отилган ўқ—«ҲАМЗА номли (жуфт соатларда).

Лочин изидан, Оқ бўрилар — НАВОИЙ номли (кечқурун).

Колонна (2 серия)—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», (кеч 7 ва 9 да).

Ярим соатлик мўъжиза — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Синглим Керри—«РАКЕТА».

Чегарада отилган ўқ—ТЕЛЬМАН номли.

3 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

Цирк пардаси ортида — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», (жуфт соатларда), «ВОСТОК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Асосий зарба (2 серия) —САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Ҳалок бўлган жавоб беради — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (тоқ соатларда).

Ҳалоскорлик (1-2 серия, кеч соат 8 яримда), **Шер ҳамлага ҳозирланмоқда** (эрталаб соат 10, кундуз 11.45, 1.30, 3.15, 5 ва кеч 6.45 минутда):— «ЧАЙКА».

Том Жонс (2 серия, кундуз соат 12 ярим ва кеч 9 да), **Денгиз қўшиғи** (кундуз соат 11, 3, 4 ярим, кеч 6 ва 7 яримда):— «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Одам амфибия (эрталаб соат 10, кундуз 5 ярим ва кеч 7 да), **Тошдаги достон** (2 серия, ўзбек тилида, кундуз соат 12,3 кеч 9 да): — «КЎКЧА».

Чегарада отилган ўқ — ҲАМЗА номли (жуфт соатларда).

Лочин изидан, Оқ бўрилар — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Гитарали қаллоб — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Ярим соатлик мўъжиза — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Синглим Керри—«РАКЕТА».

Чегарада отилган ўқ — ТЕЛЬМАН номли.

КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Чакана савдо сифатида сотишга рухсат берилган моллар **1 ИЮЛДАН БОШЛАБ** фақат **«ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ»**нинг қуйидаги ихтисослаштирилган магазинларида пул ўтказиш йўли билан

СОТИЛАДИ

27-хўжалик моллари магазини (Киров район, Юнусобод кўчаси);

40-маиший-маданий моллари магазини (Чилонзор район, «Халқлар дўстлиги» проспекти).

„ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ"

САРИКУЛЬСКАЯ КЎЧАСИ 1-УЙДА ЖОЙЛАШГАН **11-«Космос» ва Киров кўчаси, 17-уйда жойлашган.** 55-МАГАЗИНЛАР

САВДОСИДА

«РУБИН — 401» ва «РЕКОРД—550» МАРКАЛИ РАНГЛИ ТЕЛЕВИЗОРЛАР МАВЖУДЛИГИНИ

БИЛДИРАДИ

„УЗЭНЕРГОСБИТ"

абонентларга электр энергияси учун пулни ҲАР ОЙНИНГ БИРИНЧИ ЯРМИДА ТЎЛАШЛАРИНИ

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Счётларни ўз вақтида тўламаганларга электр энергиясини бериш огоҳлантиришсиз тўхтатиб қўйилади.

«УЗЭНЕРГОСБИТ»

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИГА

(Навоий кўчаси, 13-уй, 2-қават, 33-хона).

1—5-разрядли бўёқчилар, тунукасозлар, 3—4-разрядли дурадгор ва сантехниклар, электр газ пайвандчилар, электр монтажчилари, ёрдамчи ишчилар, машинисткалар, комендантлар, фаррошлар ва қоровуллар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

Телевизор

2 ИЮЛЬ — ЖУМА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 17.55 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.00 Болалар учун мультфильм. 18.10 «Ахборот» информацион программаси. 18.25 Реклама. 18.35 «Бонивур қалби». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия. **Ўзбек тилида:** 19.35 «Актёрлар ва роллар». Ўзбекистон ССР халқ артисти Аҳмаджон Файзиев. 20.45 «Ахборот» информацион программаси. 21.00 Тошкентда рангли телевиденнениг очилиши. (Тажрибали кўрсатув). 21.40 Илмий коммунизм мактаби. 21.55 Киносаёҳатчилар альманахи. 22.20 «Олтин водий» программаси. Қишлоқ хўжалик ходимлари учун. **Москва кўрсатади:** 23.20 СССР Ёзувчиларининг V съезди. «Думалоқ стол атрофида». 24.00 «Вақт» информацион программаси.

Иккинчи программа. 17.25 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 17.30 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 18.30 Бадиий ўқиш. В. Кожевников. «Икки ҳаёт». 19.00 Пенза шаҳар Киров номли маданият уйи бадиий ҳаваскорлик коллективининг концерти. 19.30 Ҳужжатли фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.10 «Дўстлик фестивали», Совет Болгар дўстлиги фестивалига бағишланган кўрсатув. 20.40 «ЖАМИЛА». Бадиий фильм. 22.10 «Артлото».

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 18.00 Балет кечаси. 18.40 «Дадил қадам». Бадиий фильм. 1-серия. 20.20 «Врач маслаҳати». 20.30 «Халқнинг содиқ фарзандлари». Ҳужжатли фильм. (рус тилида). 21.40 Реклама. 21.50 Эстрада қўшиқлари кечаси. 22.30 «Дадил қадам». Бадиий фильм. 2-серия.

3 ИЮЛЬ — ШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 9.55 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 10.00 Болалар учун мультфильм. 10.30 «Қувноқ пионер ёзи». **Москва кўрсатади.** 11.00 Янгиликлар. 11.05 Халқ телевизион университети. Фан ва техника факультети. 11.45 Рангли телевидение. «Қуёш қиссаси». Фильм-концерт. 12.25 Рангли телевидение. Болалар учун мультфильм. 12.45 Болалар учун. «Порлоқ юлдузча». 13.15 «Здоровье». Илмий-оммабоп программа. 13.45 Свердловск опера ва балет театри артистларининг концерти. 14.30 Фан оламида. **Тошкент кўрсатади.** 16.55 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 17.00 427-болалар боғчасидан репортаж. 17.30 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 17.45 Ўзбекистон ўқувчиларининг XXII спартакиадаси. 18.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ғазалхон ёшлигим». 18.45 Эртага—Халқаро кооперация куни. 19.15 «Ахборот» информацион программаси. 19.30 Бухоро область театри артистларининг концерти. 20.15 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 20.20 Рус куйларидан концерт. 21.00 Янгиликлар. 21.05 СССР Ёзувчиларининг V съездига бағишланган адабий байрам. 23.00 Музика —ҳаммамиз учун. 00.15 «Вақт» информацион программаси. 00.45 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 10.00 Болалар учун кинофильм. 10.10 «Думбул». Бадиий фильм. 11.30 Болалар учун концерт. **Москва кўрсатади.** 15.00 СССР халқ артисти С. Лемешев билан учрашув. 16.00 Бугун—Халқаро кооперация куни. 16.30 СССР халқлари спартакиадасида. 17.00 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 19.00 Музикали учрашувлар. 19.30 Рангли телевидение. «Қўшнилар». Телевизион миниатюралар театри. **Тошкент кўрсатади.** 20.20 Ўзбекистон курортлари. 20.40 Халқ ҳофизлари концерти. 21.30 «Ўн учинчига ўтар кечаси». Бадиий фильм.

Учинчи программа. 18.00 ДУШАНБА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ КЎРСАТУВЛАРИ.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг 4-Бош Бошқармаси ва 1-Марказий касалхонаси коллективлари касалхона врачи М. М. Мўминовага ўғли

Озод МУРОДОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП УЗБЕКИСТАНА и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй, Редакция телефонлари: Коммутатор —33-02-49 дан 33-02-58 гача редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар —33-27-22, партия совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-27-03, ахборот бўлими—33-28-95, эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579. НАШР А—2592. Р—02663.